

szépség

1999. február 22.

Sulinet

MAGAZIN

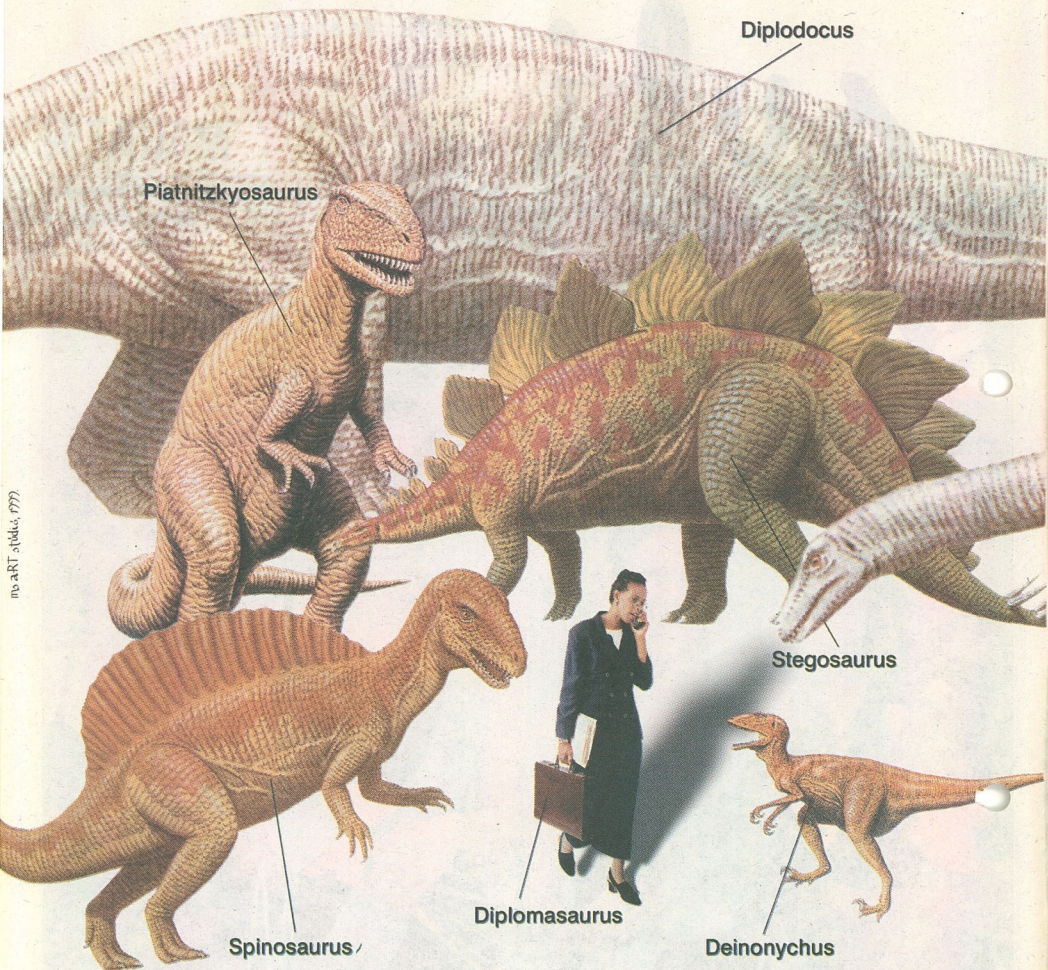
a Sulinet-programban
érintett középiskolák
diákjainak, tanárainak

<http://www.sulinet.hu/>

SZÉPSZAVAZÁS

no ART 3/oktás, 1977

DIPLOMA

NÉPSZABADSÁG

Magyarország legkedveltebb napilapja

tanult embernek nincs párja

ÍZELÍTŐ A DIPLOMA MELLÉKLET MÁRCIUS 3-I SZÁMÁNAK TARTALMÁBÓL:

Magánegyetemek, tandíjak
 Miből él, mit fizet az egyetemista?
 Kreditrendszer: Mit ér, amit eddig
 tanultam egy másik szakon,
 másik karon, másik intézményben?

Bemutakozik a szegedi egyetem
 Művészképzés, képzett művészek
 Tanulás hálóval: távoktatás
 Rejtvény: Forgassa az agyát(is)!

SZÉPSZAVAZÁS A WEBEN

Harmadszor választottak Magyarországon szépségkirálynőt az Internet segítségével. Az érdeklődők képernyőjükre hívták a jelentkezőkről készült fényképeket, majd leadták voksukat. A Miss Cyberspace elnevezésű internetes szépségkirálynő-választás szervezői gondosan ügyeltek arra, hogy minden számítógépről csak egyetlen érvényes szavazat érkezhessen, így a „választási csalás” lehetőségét teljesen kizárták.

Amikor először hallottam, hogy ez is az elektronikus demokrácia egyik formája, még monyogtam egy kicsit, de ha végiggondoljuk, a megállapítás igaz. Azokban az országokban, ahol az Internet jobban elterjedt, mint nálunk, sok fontos döntés meghozatala előtt használatuk közvélemény-kutatásra, regionális népszavazásra a Világháló.

Nálunk is vannak ígéretes kezdeményezések. Fejér megyében például már konkrét elképzeléseket dolgoztak ki a székesfehérvári „Intelligens város”-projekt megvalósítására. A tervek szerint öt év alatt mindegy 400 vállalkozás, az összes székesfehérvári köztisztviselő és legálább tízezer háztartás számára építenek ki Internet-elérést biztosító végpontokat, így a regionális Intranet-hálózat kialakítása mellett egyre többen kapcsolódhatnak a távmunka-programhoz is.

Erdősen közeledik az idő, amikor Magyarországon is a mindennapi demokrácia egyik eszközé lesz a Világháló. Fontos kérdésekről szavazunk majd, de az biztos, hogy azok a választások nem hoznak olyan „szép” eredményeket, mint a Miss Cyberspace.

GUTTRAY LÁSZLÓ

sulinet MAGAZIN

A Sulinet-programban érintett középiskolák diákjainak, tanárainak

A LAP AZ INTERNET KALAUZ KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL KÉSZÜLT

Szerkesztőség: 1116 Budapest,
Hunyadi Mátyás u. 32.
Telefon: 228-3372 (magazin@sulinet.hu)

Feléttes szerkesztő: GUTTRAY LÁSZLÓ (gutr@prim.hu)
Kiadója: az Oktatási Minisztérium megbízásából
a Népszabadság Rt. (1034 Budapest, Bécsi út 122-124.,
telefon: 250-1680, telefax: 368-9098)
http://www.nepszabadsag.hu

Feléttes kiadó: Lengyel L. László vezérigazgató
Hírdelékfelvétel: Primus-Népszabadság Kft.
Telefax hirdetési témában: 388-9567, 368-9857
Termékmenedzser: Farkas Beáta
Telefon: 250-1680/193, (30) 514-586
Nyomda: Székes László nyomda Rt.
Feléttes vezető: Lendvai László vezérigazgató
Cimlapfotó: Ilosvay Béla

Megjelenik a Népszabadság mellékleteként, valamint kárpék a Sulinet-programban részt vevő intézmények
HU ISSN 1418-5288

A szerkesztőség mindent megtesz az internetről származó képek és anyagok szerzői jogának tisztázásáért. Az ismeretlen forrásból szerzett dokumentumok jogának tisztázása érdekében kérjük a szerzők jelenlétében szerzői joguk tiszteletben tartását.

csokor
INTERNET.
GALAXIS999

A lapunk megjelenését követő második napon nyíltja meg kapuit az Internet.galaxis, amely február 25. és március 3. között látogatható a budapesti Múcsarnokban. www.adam.hu

GLOBAL INTERNET FIESTA

Alig egy hónap múlva, március 19. és 21. között világméretű internetes ünnepsorozatokat rendeznek a Világhálón.

A Global Internet Fiesta célja, hogy az Internet erejét demonstrálja a helyi közösségekben. Az esemény hivatalos honlapja a www.isoc.org/conferences vagy a www.internet-fiesta.org címen érhető el.

A rendezvénysorozat keretében gyerekek mutatják be tudásukat szüleiknek és nagyszüleiknek, cyberközösségek szerveznek valódi találkozókat, művészek hoznak létre a Neten is megjelenő alkotásokat, és a honlapokon megadott címekről filmek tölthetők le.

ÚJDONSÁGOK A WEB
MAGYAR SZEGLETÉBEN

Az alábbiakban a Budapesti Műszaki Egyetem www.fsz.bme.hu/wr

honlapján elérhető, frissen regisztrált, magyarországi web-oldalakat bemutató összeállításból válogatunk.

IQ-TESTZ

A SOTE Szerves Vegytani Intézetének legújabb szolgáltatása egy olyan IQ-teszt, amelyet a számítógépünk értékel ki. Legfeljebb hatvan perc alatt 60 kérdésre kell válaszolni, a program a 18 éven felüliek intelligenciahányadosát 80 és 160 pont között képes helyesen meghatározni. <http://clauder.sote.hu/iq/>

MAGYARORSZÁGI
CIGÁNYRÉCE HONLAP

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület által karbantartott honlap a cigányréce (Aythya nyroca) kutatásával és védelmével foglalkozik. Bemutatja a különleges madárfajt, annak biológiáját és védelmi helyzetét, valamint tájékoztatást ad a legfrissebb publikációkról, rendezvényekről és egyéb hírekről. www.biosys.net/nyroca

NEM CSAK VADÁSZOKNAK

A pécsi Mecseki Erdészeti Rt. állítottá össze az oldalt, ahol olvashatunk a vadászatról általánosan, de feleik fotóit tekinthetjük meg, és on-line jelentkezhünk az felsorolt vadászmagadok. www.mefa.hu/mefa/vadgazdalkodas.html

ÁRADAT

A Hírek Számítástechnikai Kft. által üzemeltetett oldalon között információk alapján a látogató megtalálhatja azokat a számítógép-forgalmazókat, amelyeknél a legalacsonyabb áron szerezhetők be a számítógépek és hardveralkatrészek. www.hirnet.com/aradat/

VILAJET - A TÖRTÉNELMI,
STRATÉGIAI TÁRSASJÁTÉK
OLDALAI

A Relax! Magazin által üzemeltetett oldalon a török-magyar szembenállást, a török hódítást és a vilajetekre osztott Magyarország sorsát hűen feldolgozó játékbán bégek, várkapitányok, defterdárók és végvári vitézek küzdenek egy-egy döntő fontosságú várért.

www.relax-magazin.com/cgi-bin/relax/go/aktualis/vilajet/vilajet1.htm

A SULINET-
PROGRAMRÓL

6

IRC-CSEVEJ A NETEN

13

LOVAGOK,
GLADIÁTOROK

20

A BOLDOGÍTÓ NET

22

SZÉPSZAVAZÁS
A NETEN

27

WEBMIX

27

A MAGAZIN @ SULINET.HU POSTALÁDJÁBÓL

Eredetileg nem szerettünk volna hagyományos „Postabontó” rovatot megjeleníteni a Sulinet Magazinban, mert kézfékvőnek látszott, hogy az elektronikus postálódásba érkező levelekre e-mailekben válaszoljunk. Az utóbbi időben azonban olyan, egymáshoz hasonló tartalmú levelek érkeztek borítékokban is, hogy jobbnak láttuk ha nemcsak elektronikus levélben, hanem ezúton is válaszolunk az iskolák, kollégiumok és az olvasók észrevételeire. Az alábbi e-mailek és papíralapú levelek feladót nem említjük személy név szerint – a „név és cím a szerkesztőségben” jelölés helyett inkább ezt írhatnánk: „e-mail cím a merevlemezen”.

MEGRENDELÉSEK

Mindenekelőtt a Sulinet Magazin terjesztéséről: a lapot azok az oktatási intézmények kapják, amelyek a szakminisztérium által összeállított eredeti listán szerepelnek, ennek bővítése ma már e-mail küldésével is megoldható. Mivel az alábbi levélírók kérték, ezúton is értesítjük őket a megrendelés lehetőségéről:

„Kérem szíveskedjenek tájékoztatást adni, hogy hol lehet a Sulinet magazint megrendelni. Köszönettel: musrutja”

„Tisztelt Szerkesztőség! Érdeklődöm, hogy a Sulinet Magazin csak középiskoláknak jár-e, ebből az általános iskolák ki vannak zárva? Iskolánk is megkapta a Sulinet-program keretében az Internet-elérést, szeretnénk, ha iskolánk tanuló, tanárai is hozzáférnének a kiadványhoz, és nem a környező középiskolákból kellene kérni egy-egy példányt. Segítségetek köszönöm: M. István”

„Tisztelt Kiadó és Szerkesztőség! Kollégiumunk, a Rózsa Ferenc Kö-

zépiskolai Kollégium már 1997-ben résztvevője lett a Sulinet-programnak, a számítógépek és a Internet-hozzáférés teljes kihasználtsággal működnek. Lapjukat, a Sulinet Magazin vizont meg egyetlen alkalommal sem kaptuk meg, csak más forrásokból kerül kezembe, s mivel igen hasznosnak tartom a lapot, úgy gondoltam, írök egy levelet annak érdekében, hogy ezentül mi is rendszeresen megkapjuk. Amennyiben lehetséges, kérem, a jövőben kollégiumunknak is küldjenek néhány példányt a magazinból.

T. Gábor rendszergazda”

A Sulinet Magazin megrendeléséhez a következő címre kell elektronikus levelet küldeni: ujsgag@sulinet.hu

VIRTUÁLIS SZERTÁR

Decemberi számunk megjelenése óta megszaporodtak a Virtuális Szertárral kapcsolatos kérdések is:

„Arról szeretnék érdeklődni, hogy rendeznek-e Virtuális Szertár 3. pályázatot az 1999-es tanévben? Kérem, válaszukat e-mail-ban is írják meg.”

„Iskolánkban egy olyan program fejlesztését végézzük, amit jól használhatnának másol is az énekantifáshoz. Szeretnénk benevezni a Virtuális Szertár pályázatra, de nem tudjuk, mi a következő határidő?”

Az Oktatási Minisztérium nem hirdet meg újabb Virtuális Szertár pályázatot, természetesen az országos célokat szolgáló fejlesztéseket támogatják.

WEB-CÍMEK

A Sulinet Magazin egy számában több száz web-címet közlünk, amelyek egy része időközben megváltozhat vagy megszűnhet, de az is előfordul, hogy az oldal karbantartója más címre költözik. Érkeztek

azonban olyan kérdések is, amelyek a legutolsó látogatásnál még biztosan elérhetőek voltak.

„A SULINET Magazin december 14-i számának 3. oldalán megjelent két Internet-címmel kapcsolatban kérném segítségüket. Az egyik a »Mozgókép- és Médiaoktatás«, <http://www.c3.hu/~mediakt/> a másik az on-line fordítóprogram www.tranexp.com/win/dict/intertran.cgi

A megadott web-címetek felkeresve ugyanis mindkét esetben azt a választ kaptam, hogy az adott szervert nem találhatók, pedig mindkettőt igen érdekesnek és hasznosnak tartom!”

Tisztelt e-mail-cím! Megnéztük (Internet Explorer 4.0-val), nekünk mindkét cím működött, bizonyoságul álljon itt az egyik az oldal alján látható honlap nyitóképe. „Tisztelt Szerkesztőség! Kezembe került a Sulinet Magazin január 28-i száma, és érdekelne, hogy előzőleg írtak-e már a Szerzés internetes elérhetőségéről?”

Decemberi számunk 12. oldalán mutattuk be az Arcanum Adatbázis Kft. www.arcanum.hu Biblia 5.0 címen megjelent CD-ROM-ját, amely kilenc nyelven, számtalan keresőszolgáltatás felkínálásával mutatja be a Bibliát. A Sulinet Magazin január 28-i számának 20. oldalán megjelent cikkben közöltük egy web-címet, ahol a Biblia teljes terjedelmében olvasható www.cab.u-szeged.hu/ www.books/biblia, ezenkívül még a következő helyeken találhatjuk meg magyarul a Szerítást: <http://fls.refth.hu/~sdg/biblia/>, www.elender.hu/~drdani/biblia/

index.htm és <http://mypage.direct.ca/m/my/bd-ld.html>.

SZAKMAI KÉRDÉSEK

„A ceglédi Kossuth gimnázium írók. Szeretnénk a szervertünk Internet-kiszolgálóvá „tenni”, de nem tudjuk, hogyan kell ezt megcsinálni? Letöltöttünk néhány „webserver-progit”, de egyik sem jó. Amelyik jó lenne, arról nem tudjuk, hogyan kell beállítani. Most 602Pro Internet server-progival próbálkozunk (szervezdünk). Ha van valamilyen más ingyenes használható progik akkor azt szívesen vesszük. És még egy kérdés: hogyan történik a domain neve bejegyzése? Válaszukat előre is köszönjük.”

Bocs, de lehetetlen egy rövid e-mailben biztosan használható tanácsokat adni, már csak azért is, mert szinte semmit sem tudunk az előzményekről.

Szakmai segítséget kaphat például az helpdesk@sulinet.hu címűről. A domain nevek bejegyzéséről pedig hasznos információkat talál lapunk december 14-i számának 11. oldalán, vagy például az ott is említett www.nic.hu hálóztesmen.

„133Mhz-es processzorom Pentium alaplapon. Szeretném a gépem fejlempjeronelni, de elveszett az alaplapkönyvem. Hol szerezhetnék be egy új könyvet? Segítségetek előre is köszönöm.

N. Viktor”

Legjobb lenne megkeresni az eredetit, ugyanis az alaplap jumepeinek átállításához csakis a konkrét panel leírásának alapos tanul-

mányozása után szabad hozzáférések, tévék – az improvizatív próbálkozások majdnem biztosan egy hardverkereskedőhöz vezetnek, ahol jó pénzért új alapokat adnak, remélhetőleg részletes (esetleg kétpéldányos) leírással.

NAPJAINK LAPJAI

Legutóbbi számunk „Újságok, rádiók, tévék” összeállítására is többen reagáltak. Legkorábban az alábbi tartalmak kiegészítést kaptak:

• **C**ímmelem olvastam a Sulinet Magazin 12-13. oldalán lévő Médiamustra – Újságok, rádiók, tévék című cikkét. Sajnos néhány, színvonalas újság kimaradt a felsorolásból, például a www.cpanorama.hu – a Computer Panoráma Kiadói Kft. honlapja, ahol a Computer Panoráma, a CD Panoráma, külön számok, könyvek készülnek, valamint a www.byte.hu – a Byte Magazin hivatalos weblapja, a www.pcx.hu – a PC-X Magazin internetes kitéje, a www.comptech.hu – a Népszabadság Computer Technika című melléklete, a www.hir.hu/alaplap – az Új Alaplap címe, esetleg ide sorolható még az Internetto www.internetto.hu is. (A PC-X és az Internetto egyébként elérhető a cikkünkben jelzett www.idg.hu honlapon. – a szerk.) Ezeknek az újságoknak is meg kellett volna jelenni az összeállításban, de elérhetők a www.cpanorama.hu/cpan/link/uj_sag.htm oldalról is.”

Köszönjük a kiegészítést, a fenti címeket végiggátogatva el kell ismerni, hogy az összeállítás nem volt teljes. De nem is lehet teljes, hiszen a kínálat az Internet egyeduralkodó frissítési lehetőségeiből addánaponaponta változik, újságok tűnnek fel és tűnnek el. Megjegyzendő, hogy az összeállítás a nyomtatásban is megjelenő kiadványokat szerette volna bekeríteni – a kizárólag on-line elérhető hírforrások közül nemcsak az Internetto, hanem az Origo, a Prim-online, az Edupage és más fontos elektronikus újság is kimaradt.

A Budapesti Műszaki Egyetem jóvoltából még tovább bővíthetjük a listát, a www.gjt.bme.hu/~lezo/media/media.html címen több mint 40 autószaklap (többek között az Aral Magazin, az Autó Classic, az Autó Maga-

zin, az AutóPiac, az Autóüzem, az Autószaki, a Car Page, a Csúcsgalomb stb.) valamint autós melléklettel megjelenő egyéb lapok fontosabb adatai és elérési lehetőségei találhatók meg.

Önálló csoportosításban érhetjük el az egyetemi és főiskolai újságokat a

www.gjt.bme.hu/egyetemilapok/egyetemilapok.html

címről, itt közel harminc, egyetemei, főiskolák illetve egyetemi és főiskolai hallgatók által kiadott lapok (például a József Mernőke, az Impulzus, a Fészek, az Irka, a Juventus, a Kate, a Kelep, a Fapad, az Egyetemi Elet, a Diákinfo, a The Bridge, a Győri Kredit, a Hökcentő, a Kanyar, az Orvos-egyetem, a Közvár, a Campus, a Karl) rövid ismertetését és elérési lehetőségeit találjuk.

Végül még egy pontosítás:

„Egy kiegészítést tennék egyik az előző számban megjelent összeállításokhoz. A weben megjelenő újságok között megemlítitek a Magyar Narancsot www.net.hu/narancs, ami már nem jelenik meg. A weblap ugyan elérhető, de ott a régebben megjelent számokat olvashatjuk. Létezik viszont a Mancs, amit ugyanazok az emberek készítenek, mint anno a Magyar Narancsot, csak különböző jogviták miatt nem használhatják a Magyar Narancs nevet, és a média a www.net.hu/mancs címen található.”

JÁTÉK

A postaldobába érkezett levelet az (e-mail-címét csillagokkal helyettesítő) kivételesen betűhívem közölkük:

-----Eredeti üzenet-----
 Feladó: Bárány Zéta (****@****)
 Címzett: magazin@sulinet.hu
 Dátum: 1999. február 4. 8:02
 Téma: Meny a francba
 Küldjenek nekem valami játékokat, köszönöm!”

Kedves Bárány Zéta!

A Tórvagy bejegyzése szerint a levelezőprogrammal jobb játékokat nem tudunk küldeni. Egyelőre. Reméljük, máris használja a programot.

Üdv: a szerk.

Továbbra is várjuk postján vagy e-mailben küldött leveleiket: magazin@sulinet.hu

Suli Rádadás

SPEKTRUM TV FOLYTATÓDIK A SULI-RÁDÁS

MÁRCIUS 5-ÉN elsőként A páciens: Sztálin című filmet láthatjuk a Suli-Rádásban, amely különös szempontból mutatja be a volt Szovjetunió egyik meghatározó vezetőjét. A nyilatkozó szakemberek, illetve a szovjet levéltárakból előkerült ritka dokumentumok és felvételek alapján kirajzolódik a diktátor különféle betegségeinek és emberi gyengéinek (kór)története, ami nem csupán közvetlen környezetének életét keserítette meg, hanem olykor kihatott az egész világtörténelmre is.

A NANO-ÚTÓPIA című filmből megismerhetjük a nanotechnológiának elnevezett új eljárásrendszerét. E technológia segítségével a tudósok olyan apró, szuperintelligens molekuláris gépeket kívánnak létrehozni, amelyekkel atomról atomra újáalakíthatjuk a környező világot.

MÁRCIUS 12-ÉN a történelmen fordulópontjái című sorozat Lövés Szarajevóban című epizódját láthatjuk. A film elmagyarázza a Szerbia és a Monarchia között feszülő ellentét okait, s végiggkövethetjük az I. világháború kiszélesedésének folyamatát.

A PÁRHUZAMOK A TERMÉSZETBEN című sorozat korábbi epizódjai is az emberi és az állati "társadalmak" felépítésében kerestek párhuzamokat – ezúttal a család átalvitálgébi értelmezésével találkozunk. A filmből a "családos" oroszlánok, termeszek, gazellák és víziúlvak életét ismerhetjük meg, de megtudhatjuk azt is, miként választ parát a nőstény szövőmadár, valamint hogy hogyan tanul fára mászni a medvebocs.

MÁRCIUS 19-ÉN az orosz forradalmakat elemző műsorral kezdődik a Suli-Rádás. Köztudott, hogy 1917 a forradalmak éve volt Oroszországban, II. Miklós létrehozta a dumát, a választott képviselőkből álló tanácsadó parlamentet. A későbbiekben is folytatódhat a történelemóra, ugyanazon a napon került adásba az Európai krónika sorozat Két világháború között című részé.

A KÖVETKEZŐ MŰSORRAL az állatbarátokat várják a képernyő elé: a Szerartások azt mutatja be, hogyan udvarolnak egymásnak az állatok, megtudhatjuk például, hogy a nősténybálna csabító dala 13 kilométerre is elhallatszik, míg a levelibékálnál a fiú énekel.

MÁRCIUS 26-ÁN a Hitler elleni merényletet feldolgozó összeállítás kerül adásba először. A filmből kiderül, hogyan jutott Klaus von Stauffenberg ezredes addig, hogy 1944. július 20-án merényletet kövessen el a Führer ellen a főhadiszálláson. Nyomon követhetjük az aprólékos gondal eltervezett előkészületeket, s megtudhatjuk azt is, hogy Hitler egy erős túlgyafasztalnak köszönhetette az életét.

EZT KÖVETŐEN ismét egy természetfilm következik, amelyből választ kapunk arra a kérdésre, miért félünk például a pókoktól, miért örvend közutaltnak a kigyó, s miért szeretjük az elefántokat, valamint megtudhatjuk, azt is, hogy bizonyos pillangók miért viselnek szárnjukon "álszemet", és kiderül, hogyan változtatja színét a kaméleon.

AZ INTERNET LÉNYEGE A KERESÉS BESZÉLGETÉS AZ ELENDER TARTALOM-FEJLESZTÉSI IGAZGATÓJÁVAL

Az Internet-szolgáltatók közül a Sulinet világában legotthonosabban kétségtelenül az Elender mozog, nem csupán azért, mert elnyerte az iskolák hálózatba kötésére kiírt tendert, hanem azért is, mert a tartalomfejlesztési pályázatokon sem szerepelt senki

sikeresebben, s így kidolgozhatja a legtöbb témakört. Nemrégiben új tartalomfejlesztési igazgatót – vagy ahogyan a média berkeiben mondják: online főszervezőt – neveztek ki az Elendernél: a Kossuth rádió éléről csábították el Martin-Kovács Miklóst. Vele beszélgettünk internetes kötődéséről és tartalomfejlesztési elképzeléseiről.

Sulinet: – Nem törvényszerű, hogy egy rádiós a számítástechnikához s az Internethez is vonzódjon...

Martin-Kovács Miklós: – Valóban nem, de esetemben talán igen: éppen azokban az években lehettem amerikai tudósító, amikor az Internet-láz a tengerentúlon kiborított. A tudósítónak Amerikában még az igazi Internet-korszak előtt meg kellett ismerkednie a modemmel, a számítógépes hirdatabázissal. A Magyar Rádió elől is fizetett egy ilyen szolgáltatásra, ám a nagy változás akkor következett be, amikor elindultak a nagy nyilvános on-line szolgáltatók – AOL, CompuServe –, amelyek nagyságrendekkel olcsóbban nagyságrendekkel többet kínáltak, gyakorlatilag mindenkinek. 1993-ban, 94-ben terjedt el a híre, hogy van egy ingyenes program, a Mosaic, amely a világháló böngészését is lehetővé teszi. Természetesen az on-line szolgáltatók azonnal nyitottak, az AOL-ból és a CompuServe-ből is ki lehetett hajózni a nyílt vizekre, de náluk eleinte méregdrága volt, míg az induló Internet-hozzáférése szolgáltatók általánydíjai egy csapásra olcsóvá tették az Internetet. Ma már legalább olyan fontos hírforrásnak tekintem az Internetet, mint a rádiót: ha az utóbbiban meghalok egy hírt, akkor rendszerint az előbbiben kezdek hozzá háttér-információkat gyűjteni.

Sulinet: – De te nem hallgatója, hanem tudósítója, majd főszervezője voltál a rádióknak, mondhatni te csináltad a hírt... Valóban ott hagyta a rádiót azért, hogy elvállald az Elender Online szerkesztését, tartalomfejlesztésének irányítását?

M.-K. M.: – Valóban, ezt ugyanis nem lehet fél kézzel végezni. És hozzátesszem: 18 évi rádiózás után nem könnyedén, de nagyon tudatosan és örömmel fogadtam el az Elender ajánlatát. Sokan vannak úgy mostanában, amikor a tévécsatornáig köztől már kellőn nagy a válság, hogy rádiós műltjüket odahagyva átmennek televíziósnak, s ezt előrelépésnek érzik, mondván: a televízió legalább egy dimenzióval több a rádiónál, minimum két érzékszervünkre hat. Nos, ha a televíziózás előrelépésnek tekintjük, én úgy érzem, nem mindig jött ki lépést sikerült előlépni: a televíziós lépcsőfokot átugorva rögtön ahhoz a médiához kerültem, amely képes a hagyományos médiumok mindegyikét ötvözni, integrálni. Ma még senki nem tudja pontosan ennek az integrációnak a menetrendjét, de én biztos vagyok abban, hogy az Internet felváltja az eddigi médiabirodalmat. Nem azt mondom, hogy megszűnik a rádió vagy a televízió, de gyakorlatilag minden beolvad ebbe az új médiumba, s ennek képeben születik újra.

Sulinet: – Az Elender a tartalomfejlesztés terén is érdekelt a Sulinet-programban, amelynek nemrégiben meghírdetett lírsz ága már kifejezetten erre helyezi a hangsúlyt. Van-e valami kialakult elképzelésed ezen a téren?

M.-K. M.: – Még rádiósként Pokorni Zoltán miniszter úrtól hallottam egy beszélgetésen, hogy az oktatásügy most a Sulinet kiépült Internet-hálózatának fenntartása mellett inkább arra szán pénzt, hogy multimédiás formában is feldolgozzák a tananyagot, amit CD-n CD-ken kaphatnak meg az iskolák, köztük persze azok is, amelyek még nem csatlakoztak a Világhálózathoz. Az Elender természetesen fontosnak tartja, hogy a tartalomfejlesztésnek ebben a formájában is részt vegyen, de a megközelítésben én érzek némi ellentmondást. Ugyanis az Internet által felkínált fantasztikus lehetőségek közül egy a keresés, egy másik pedig a kapcsolatteremtés. Az első arra szolgál, hogy minden témakörhöz nagyon sok helyről nagyon sok információt lehessen egybegyűjteni, a második pedig, hogy a legkülönbözőbb módokon, földrajzi és időbeli korlátok nélküli kommunikáljanak egymással az emberek, netán éppen a frissen megszerzett ismeretek birtokában. Ha a Sulinet-program olyasmí lenne, mint korábban a „számítógépet minden iskolába” kezdeményezés, akkor megérteném, hogy a számítógépekhez szoftvert, tartalmat is központiag nyújt a minisztérium. Egy internetes programban is van helye a batorításnak, netán a pénzügyi támogatásnak, hogy minden iskola helyezze el a feldolgozott témaköröket, kiselőadásokat, tananyagokat, tételeket a szerveren, vagy lehet a minisztérium által felkért szakértőkkel is kidolgoztatni és mondjuk egy központi lírsz-szerverre feltenni anyagokat, de ezt nem kell CD-re másolni, kiosztani, mert attól a pillanattól kezdve, hogy elhelyezték, bárki bárholnan hozzá tud férni. Nem az én feladatom, hogy elbírálgam, melyik változat a gazdaságosabb, de tény: a holnap tudása éppen abban rejlik, hogy a gyerekeinknek képessé tegyük ezeket az információk: felkutatására, és nem győzőm hangsúlyozni annak a kapcsolatteremtési képességnek a fontosságát, amelyhez az Internet szolgálat eszközül. Nem hiszem ugyanakkor, hogy feltaláltam a spanyolviaszt, és mások mindezt nem tudják. Fáadással kívülről könnyű véleményt mondani, mert nem nekem kell meghoznom a beruházási döntéseket, hanem a miniszternek, és nyilván ő is jobban örülne, ha nem rangsorolnia kellene, hanem mindenre lenne pénz. Mégis talán megengedhető, hogy őszinte meggyőződésből az Internet-fejlesztést sorrendben előbbre valónak érezzem, mint a CD-programot. Ezt azért még hadt tegyem hozzá, hogy nyilván nem csak a kormány pénzéből kapcsolódhatnak az iskolák az Internetre, és hiszek abban, hogy ezt előbb-utóbb sokfelé felismerik, vagyis támogatják majd a beruházásokat. Ne dugjuk a fejünket a homokba: az Internet körül tapasztalható jelenségek, az újabb és újabb lehetőségek a témakört a legfontosabb társadalmi kérdések közé emelik.

Sulinet: – Milyen lesz az Elender Online?

M.-K. M.: – Hosszú hónapokba telhet, amit az, amit szeretnék, megszületik, így nem szívesen árulok el műhelytitkokat. Amit elárulhatok, az annyi, amire bárki rájöhet az újságok lapozgatása, a tévécsatornák közti kapcsolgatás, az úgynevezett „channel-surf” közben: ahhoz, hogy az ember valamilyen csatornához, laphoz szívesen térjen vissza, előidőzőn rajta a tekintete, érzelmi viszony kell. Én igenis azt szeretném, ha azok, akik hozzáink jönnék, bensőséges viszonyba kerülnek az Elender Online-nal. Természetesen a hívós tárgyilagosság elvetésének lehet olyan eredménye, hogy akad majd, aki nem szereti az oldalt, de reméljük, hogy ók lesznek kevesen, és a többségnek kellemes virtuális otthona leszünk.

SULINET-PROGRAM BEFEJEZÉS, HELYETT: PÁLYÁZAT ÚJ ISKOLÁK, ÚJ BEKÖTÉSEK

Eredetileg a középiskolai számítógépesítési program jelenéről és a közeljövő elképzeléseiről szerettük volna megkérdezni az Oktatási Minisztérium illetékesét, azonban Nagy Tamás, a közoktatás-tervezési és szolgáltatási főosztály vezetője még a beszélgetés első perceiben kis túlzással akár bombameglepetésnek is nevezhető megállapítást tett. „Nem szűnik meg a Sulinet” – mondta, így érthető, hogy először ezen a vonalon haladt beszélgetésünk.

Sulinet: – Amikor tavaly, szeptember 16-án a Sulinet-program meghirdető minisztérium és a megvalósítást végző konzorcium képviselői bejelentették az 1217. végpont bekötését, sokan úgy értékelték az elhangzottakat, hogy a Sulinet-program befejeződött, újabb iskolák már nem kaphatnak Internet-elérési lehetőséget, ehelyett az új oktatási kormányzat Írész néven másik programot kezd.

Nagy Tamás: – Valóban, sokan féltreértették az akkori tájékoztatást, pedig ismeretlenek szerint senkinek nem állt szándékában megszüntetni a Sulinet-programot, sokkal inkább arról esett szó, hogy erőteljesen bővíteni kell a honlapon elérhető tartalmat, és szélesíteni az oktatást elősegítő on-line tartalmat. Ez a program kapta az Írész nevet, sajnos ezt sokan úgy értékelték, hogy az Írész felváltja a Sulinetet. A hálózathívésen egyáltalán nem fejeződött be, s ezt tökéletesen bizonyítja, hogy a szeptemberi bejelentés óta újabb iskolák kaptak számítógépeket, illetve Internet-csatlakozást.

Sulinet: – Most hány középiskolából érhető el a Világháló?

N.T.: – 1998 végén már több mint 1400 csatlakozási pont volt, tavaly október és december között azokban a középiskolákban és kollégiumokban alakították ki internetes laboratóriumo-

kat, amelyek korábban valamilyen ok miatt kimaradtak a programból, ezen kívül pedig 186 általános iskola kapott számítógépeket és Internet-hozzáférést.

Ebben az évben újabb 300 általános és középiskolában építik ki az Internet-elérést is biztosító helyi hálózatokat, az erre vonatkozó pályázatokat a közeljövőben olvashatják az érdekeltek a Magyar Közönyben. Olyan, legálább nyolcvan diákot

oktató általános iskolák pályázhatnak sikerrel, amelyek körzeti, térségi feladatokat látnak el, tehát környezetükben több településről fogadják a tanulókat.

Sulinet: – Mekkora összeg áll a minisztérium rendelkezésére idén a Sulinet-program finanszírozására?

N.T.: – Az oktatási tárca ebben az évben mintegy 3 milliárd forintot költ az önkormányzati, valamint az alapítványi és egyházi iskolák hardverparkjának bővítésére, illetve az iskolák Internet-előzetésére.

Jelentős összeget fordíthatunk a tartalomfejlesztésre is, ennek nagyobb részét új szoftverek beszerzésére költjük, de erőteljes tartalom-bővülést szeretnénk elérni a Sulinet központi honlapjain is. A konkrét fejlesztési irányokat ezekben a hetekben szakértők bevonásával dolgozzuk ki, és a koncepciók kialakításánál figyelembe vesszük a tanárok és diákok közötti felmérések eredményeit is.

Sulinet: – Milyen témakörökkel tervezik bővíteni a honlapok tartalmát?

N.T.: – Olyan olvasnivaló, látvánivaló szeretnénk bármikor megtekinthetővé tenni a

www.sulinet.hu

illetve a

<http://irizis.sulinet.hu>

oldalon, amelyet máshol nem, vagy nem magyar nyelven találhatnak meg a szűrfőzők. A diákoknak például életmóddal, szórakozással, helybéli sportolási lehetőségekkel kapcsolatos információkat és tanácsokat kívánunk nyújtani, de szeretnénk felépíteni egy „országos falujásá-

got” is, amelyen információkat cserélhetnek egymással az iskolák és a diákok. A tanárok részére pedig biztosítani szeretnénk, hogy on-line érhessek el az aktuális pályázatokat, jogsegély-szolgálatot kínálunk számukra, hosszabb távon a szaktanárok megtalálhatják az egyes tantárgyak oktatási segédleteit, s mindkét fórumon foglalkozunk kell a drogkérdéssel is. A rendszergazdák számára pedig olyan levelezőlistát ajánlunk majd, amelyen közvetlenül cserélhetik ki tapasztalataikat, és választ kaphatnak a gyakorlat során felmerülő kérdéseikre.

Sulinet: – Ez azt jelenti, hogy a honlapokon főként a minisztérium által összeállított tartalmat lehet majd elérni?

N.T.: – Nem szeretnénk saját elektronikus szócsovet formálni a Sulinet vagy az Írész oldalain, az azonban érthető, hogy gyorsan és mindenki által elérhetővé kívánjuk tenni a központiál kiadott anyagokat. Más megfogalmazásban: azt próbáljuk elérni, hogy ne csak a minisztérium-iskolák-minisztérium vonalon cserélődjenek az információk, hanem éppen az iskola-iskola, ezen belül a tanár-tanár és a diák-diák kapcsolódások legyenek jellemzőek. Es itt jelentkezik a tartalomszolgáltatás felelőssége: ha olyan oktatási anyagokat teszünk a honlapokra, amelyeket a minisztériumi szakemberek jóváhagytak, akkor azt mondják, hogy diktálunk, ha pedig az iskolákban működő műhelyek felügyelet és ellenőrzés nélkül fejlesztett programjai és információi anyagai szabadon kerülnek a Világhálóra, akkor az is előfordulhat, hogy szakmailag támadható információk áramlanak az iskolák között. E két véget között kell megtalálni a helyes megoldást, ezért is végzőzünk felméréseket a Sulinet-programban részt vevő iskolák tanárai körében.

Sulinet: – Lesz folytatása a korábban két alkalommal kiírt Virtuális szertárnak?

N.T.: – Az eredeti formájában nem kívánjuk folytatni a Virtuális szertár-pályázatot. A tapasztalatok szerint olyan pályamunkák érkeztek, amelyek témáit előzetesen nem koordinálta senki, éppen ezért szűkíthetett például több periódusú rendszert vagy a másodikodik egyenlet megoldását feldolgozó matematikai oktató-program. Természetesen szükséges az egyes tantárgyak oktatását és az egyéni tanulást segítő szoftverek kidolgozása, de csakis összehangoltan, és csakis olyan témákban, amelyekben valóban segíthet a számítástechnika, ezen belül a multimédia és az Internet alkalmazása. Szeretnénk bővíteni a helyi fejlesztésekben részt vevők számát, és el akarjuk szlatni a számítógépek szerbeni félelmeket, az Internettől való idegenkedést. Azt kívánjuk elérni, hogy a mindennapi tanuláshoz szükséges információk könnyen kezelhető felületről, jól rendszerezett legyenek elérhetőek, viszont nem célunk, hogy a nagy Internet-vizsgálat és médiaváltozások mindent átfogó oldalai versenyesszünk. Nekünk az a fontos, hogy az iskolákban, tehát a tanárok és diákok számára adjunk használható tartalmat.

NEM CSAK IRODALOM- kedvelőknek

A budapesti Alternatív Közgazdasági Gimnáziumban (AKG) működő irodalomszakkör vezetője gondolt egy nagyot, és világ-méretű felvételit hirdetett. Valóban: mi lenne, ha minden olyan érdeklődő (gondolatban) csatlakozhatna a szakkör foglalkozásaihoz, akinek autóbusz-, vonat-, netán repülőjegyet kellene váltania, ha találkozni szeretne hasonló érdeklődésű társaival?

Az alábbiakban a szakkör vezetőjének hitvallását ismerhetjük meg, aki azt sem titkolja, hogy eleinte vonakodott az Internet és az irodalmi kör találkozásától.

Egy olyan kör, amelyben a diákok az irodalommal foglalkoznak, és amelyben maguk is próbálkoznak az írással, csak kicsi és zárt világ lehet, néhány fővel, akik egymás iránt bizalommal vannak, hiszen a mű mindig személyhez szól. Hozzád vagy hozzám, nemcsak úgy általában az emberekhez, még kevésbé és legritkábban a diákokhoz mint diákokhoz. Az írás pedig még az olvasásnál is bensőségebbé úgy.

Az első novellák, töredékek, próbálkozások a mamára sem tartoznak, legfeljebb azokra, akik

maguk is keresik a lelkükhöz illő formát, a leírható szavakat, és vonzódnak a szavak mágiájához. Szóval egy irodalmi önképző szinte olyan, mint egy összeesküvés.

En azonban mint tanár feszengtem ebben a zártágban. Egyrészt azért, mert a diákjaim szövegeit annyira szeretem, mindig annyira szeretem, hogy szeretném mindenkinek megmutatni, hogy lássák, gyermekeink cseppet sem rosszabbak vagy érzékeltlenebbek a régieknél, az emberi tiltok iránti vágy bennük is felébredt, megható és örök energiaforrása a jóra való léte.

Rossz volt rejtőzni azért is, mert mindig kíváncsiság élt bennünk, bennem legalábbis, mit szólnának hozzánk, mit szólnának a mi irodalomszakkörünkhöz mások. Más tanárok és más diákok. S ha valami jó játékot kitaláltunk, amit nagyon szeretünk, jó lett volna megosztani másokkal, de korábban nem volt hozzá eszköz.

És önmagunk meghódításához olyan jól illlett volna a világban való tájékozódás, barátok, vetélytársak keresése. Hiszen meglehet, épp egy gyergyószentmiklósi, egy balassagyarmati vagy egy torontói magyar kölyök tudja az igazi választ valamelyik kérdésünkre. De illyesmire nem is gondoltam, még mint álom sem lett volna észszerű, csak most, utólag tudom, hogy mindig volt bennem kalandvágy, utazni a szövegeinkkel az Operációs-tengeren is túla, nézzük, meddig állja, meddig bírja. Szóval az Internetet, amit sokáig mély humán ellenszenvvel kezeltem, mintha éppen a mi irodalmi világszakkörök sejtelmünk megvalósítására találtak volna ki. Bár nem is tudom igazán, kicsit elbizonytalanodtam,

valóban volt-e ez az ábránd, vagy épp az Internet idézte fel, s most már olyan, mintha sohasem gondoltam volna másképp.

A történet pedig tárgyszerűen annyi, hogy szakkörünk „termése” folyamatosan felkerült az Internetre, így bárki olvashatja, bárhol, ahol van már internetes kapcsolat. És nemcsak a megoldásaink olvashatók, hanem a feladatok is, tehát akárki a nyomunkba szegődhet, versenyre is het velünk, szakkörünk tagja lehet, anélkül, hogy a meghittséget emiatt mi elvesztenénk. Ha valaki a megoldásait elküldené hozzánk, attól kezdve kis közösségünk mellett (főként?, révén?) kialakulna egy virtuális szakkör is, hiszen az elküldött írást megbeszélünk, közléseinkben a mi írásaink közt. (Kiderült közben, hogy az Internet arra is jó, hogy aki nem tudott eljönni a szakkörre, mert nagyon fáj a feje, vagy sielni volt, annak ezentúl nem kell lemaradnia, nincs kibúvó, ahol Internet van, onnan együtt haladhat velünk. Persze azért mi itt, az Alternatív Közgazdasági Gimnáziumban mint közösség sohasem szeretnénk virtualizálódni, és reméljük, ha valaki először csak képezeletben foglal helyet közöttünk, előbb-utóbb majd valóságosan is megteheti ezt.)

Egyébként az irodalommal való kísérletezésre novellaképpen az ad ürügyet, hogy fiatal magyar vonatkozású szövegeket olvassuk, *Darvasi László, Ficsku Pált, Halász Margitot, Németh Gabort* és másokat. Minderől azonban mindent elmondunk az Interneten, web-oldalunkon már szinte az egész első félévünk története megtalálható.

Ráadásul az anyagaink felkerülésével nem én foglalkozom, nem is értek hozzá, viszont az egyik szakkörös, kedves diákom épp ezt tanulja, úgyhogy rögtön próbára is tehethe magát. Bevallom, izgatottan várom az első, hálózaton keresztül érkező megoldást.

TAKÁCS GÉZA

Takács Géza ötlete volt, hogy létrejöhessen az irodalmi szakkör honlapja. A csoportból én voltam az, akinek ideje, kedve és kevéske hozzáértése is volt a dologhoz. Magához a honlapkészítéshez

egyelőre nem sokat konyitok, ezért heti 5 órán tanulom az iskolában, és próbálok egyedül is rájönni a dolgokra. Amikor elváltam a feladatot – 1998 telén –, még alig próbálkoztam hasonlóval, ha tanultunk valami újat, azt igyekeztem beépíteni saját oldalamba. A honlap készítése kapcsán az íráskor begépelésén kívül „mindent” rám bízta.

Ebből következik, hogy ezt a lapot egyelőre sajnos (?) főleg olvasni lehet, de megpróbálom folyamatosan szemből-jobbá tenni, a következő fokozathoz azonban sokat kellene még fejlődnöm. Mivel ennél a lapnál a szövegen van a

EGY HONLAP SZÜLETÉSE

hangsúly, úgy gondolom, talán nem is hiányzik olyan rettenetes a grafika. (Bevallom, elég sokat vacakoltam például egy olyan háttér kiválasztásával, ami nem idegesíti a szöveg olvasása közben, de nem is közömbös – nem vagyok biztos benne, hogy sikerült.)

A web-oldal egyébként az Aolpress 2.0-val készült, amivel e feladat megoldásakor találkoztam először. Sok dolog van a program nem képes, sem én.

A számítástechnika-órákon megpróbálom megosztani a figyelmem, egyszerű internetezésként, készítem az oldalt, és próbálom a tanárra is figyelni. Annyi előnyöm biztosan van a többiekkel szemben, hogy én két különböző számítástechnika-óra ra járok, szoftveremteljesítés és Internet-alkotókörre, így gyakran vannak átfelesek a tananyagban, a „lyukasórák” alatt szerkesztettem az oldalt. Ha elakadtam, eddig tanárainam vagy osztálytársaim segítettek. De most itt az idő, bárki adhat tanácsokat az alábbi címen, a segítséget előre is köszönöm!

VEKERDY JÁNOS

vekerdy@gedeon.akg.hu

14 nap

angolul - németül

Az elmúlt nyár emlékezetes földközi-tengeri hajóútnján sikerült a csoport nyelvtanulási rekordkísérlete. A teljesen kezdő résztvevők közül a többség igen ajkuakkal társalgott a második héten, és nem kevesen „jó turistaszinten” sikeresen vizsgáztak is. Mindez a VillámAngol® és VillámNémet® tananyagokkal – kevesebb mint 99 óra öntevékeny nyelvtanulással, két hét alatt!

Képzelve csak el: mintha külföldön lenne, úgy tanulhatja ezzel Ön is a nyelvet. Idegen ajkú „magán-nyelvtanárait” a hangkazettákról bármikor hallgathatja, s mindig mindent ért! A mondatok jelentését ugyanis előre elmondják Önnek – magyarul is. A 99 óra alatt több mint tízezer mondattal találkozhat – négyezer-hatszort! Sőt, egyszerű-kétszer fennhangon Ön is kimondja őket, közvetle-

nül a minta után. Ez a 99 óra, hamar összeszón: napi egy óras tanulással három hónap alatt. Ugyanez napi három-négy órával harminc nap – és szuperintenzív, napi hét-nyolc óras tanulással tizenegynégy nap alatt. Önnek is sikerülhet – akár önálló módszerrel, akár más módszerrel kombinálja a Villám-tananyagokat.

Dr. Makara György

Mit mond a résztvevő?

Tévé-operatórként az RTL Klub és a CNN tudósításokhoz forgattam. Napi 7-8 óras tanulásra nem, de ötre nekem is tellett. Angolból teljesen kezdőtől. Csak az első három kazettán hangzottak érthetetlenül a szövegek. A második hét vacsoránknál aztán amerikai asztaltársaságba cseppentünk, s végig – angolul beszélgettünk! A kapitány meg egyenesen hiteltelenkedve kilencnapos angolomon egy interjú során! Büszke vagyok rá: a 14-ik napon sikeres angol vizsgát tettem!

V. Nagy Attila

Csak egyetlen pont hiányzott a sikeres vizsgámhoz, mégsem keseredtem el. A módszer teljesen meggyőzött. A „Villám” nálam tökéletesen bevált, és elégedett vagyok.

Mádi Piroksa

Ezzel a módszerrel két hét alatt garantáltan átjutsz egy nyelvi kapun. Az első akadémiai lektűrbe rajtam múlik, hogy egy rövid séta vagy egy világtúrázás részese leszel-e. A rövid sétára poroszalkáló pacik és a világtúrázó táftosok egyaránt bennünk vannak.

dr. Nagy Irén

Az első napokban engedtem, hogy a „túrázás” csak úgy folyjék a fejembe. Önállóan mondatot alkotni pár nappal később próbáltam meg. És ekkor megtörtént – maga a csoda! Azon vettem észre magam, hogy

német anyanyelvű útitársaimmal németül társalgok! Két hét hamar eltelt! A vizsga beszédkészségi és szövegértési részei – amint vártam is – jól sikerültek. Visszatekintve: ez volt életem eddigi legnagyobb szellemi kalandja! Zamaróczy Adám

Tulajdonképpen mindig is tudtam, hogy csak a fülemmel van baj, nem az agyammal. A társak a hajón – szinte egyöntetűen – dicsérik a módszert. Azt mondják: jó, hamar sikerélményt ad. Komolyan bólogatok, s azt gondolom, én lehetek a kivétel, aki erőstí a szabályt. M. Kiss Csaba

Egy hír az újságban, néhány telefon – s indulás felfedezni a Földközi-tenger csodáit. És az ismeretlen német nyelvet! A felfedezés öröme már a harmadik napon rám köszöntött. Az első hét végén pedig újjongva tértem vissza hajóra a Bariban tett kirándulásról: „Képzéjétek! Egy született németel beszélgettem, és megértettük egymást – németül!” Néha kerestem a szavakat, de a téma bármi lehetett: jóga, család, a vegetárius étkezés megoldása a hajón stb. Eljött a 14. nap. Az ECL nyelvvizsga szóbeli részén „jó turista A szinten” – megfeleltem! Sándy Gabriella

A siker titka?

Visszatérés a természetes nyelvtanulás döntő mozzanataihoz, melyekkel az ember önerőből, magából a megértett beszédéből elsajátította anyanyelvét. Hasonló módon más nyelvekkel is boldogul. Ehhez a beszéd megértése, majd utánmondásai felől kell megragadni az idegen nyelvet! Így lehetett szakítani az azonnali mondatserkesztéssel, a miatta szükséges létezők szótanulással, a fűrészpöriző nyelvtanozással. A beszédkészség pedig spontán módon, magától kialakult.

Relaxo

VillámAngol a sikertananyag

Kezddőknek

Familia-program

2 kötet – 16 hangkazettával,
2 könyvvel – együtt:

☐ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Dialóg-program

4 kötet – 32 hangkazettával,
4 könyvvel – együtt:

☐ 31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

Középhaladóknak

Központ-program

2 kötet – 15 hangkazettával,
2 könyvvel – együtt:

☐ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Idioms-program

2 kötet – 16 hangkazettával,
2 könyvvel – együtt:

☐ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Praxis-program

2 kötet – 16 hangkazettával,
2 könyvvel – együtt:

☐ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Uzletembereknek

Business-program

haladóknak 2 kötet – 14 hangkazettával, 2 könyvvel – együtt:

☐ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Marketing-program

haladóknak 2 kötet – 15 hangkazettával, 2 könyvvel – együtt:

☐ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Relaxo

VillámNémet a sikertananyag

Kezddőknek

Familia-program

4 kötet 24 hangkazettával,
4 könyvvel – együtt:

☐ 31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

Központ-program

2 kötet – 15 hangkazettával,
2 könyvvel – együtt:

☐ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Dialóg-program

4 kötet – 28 hangkazettával,
4 könyvvel – együtt:

☐ 31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

VillámFrancia

Dialóg-program

kezdőknek 4 kötet 26 hangkazettával, 4 könyvvel – együtt:

☐ 31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

VillámLatin

Alapfok

kezdőknek 1 kötet
6 hangkazettával, 1 könyvvel

☐ **7 840 Ft**

A kitenkétéknél: 7 840 Ft. Az árak 1999. augusztus 31-ig érvényesek.

Üzletint: Relaxo Kft. Bp. V. Szerb u. 9. Rendeltel telefon/faxon: 317-1006, 266-3041

☐ Kérem tananyagismeretfűjüket és ☐ VillámAngol, ☐ VillámNémet díjmentes próbakazettáit.

☐ Megrendelem a bejelölt tananyagaim postai utánvétellel.

Név: _____ Cím: _____
Ir. sz.: _____ Tel.: _____

PRÍM
online

Az Informatika:
üzlet vagy
szórakozás?

A PRIM Online: munka és szabadidő egyben!

A PRIM Online
az informatika információbázisa

A naponta frissülő PRIM Online információ mellett, hogy felöleli az informatika minden területét (VGA Monitor, Hírek), kalauzolják az Interneten (Internet Kalauz, MaCi, Böngészők, Letöltés), és hozzásegítik az Online Business-hez (Business Online, szoftverbolt, könyvesbolt, Business.Online.Aruház).

A prim-online segít eligazodni az informatikában, az Internet világában, a web-címek között, az online befektetések útvesztőjében, az üzleti információkban és mindenben, ami munkájával vagy hobbiával kapcsolatban az Interneten Önben felmerülhet. Prim: úgyis mint első...

www.prim-online.com

Legyen ez az első lépés az online világban!
...és a többi már gyerekszjáték...

www.prim-online.com

Önnek már van ECDL-vizsgálója, AZAZ EURÓPAI SZÁMÍTÓGÉP-HASZNÁLÓI JOGOSÍTVÁNYA?

Már elfogyott, de januárra újra megjelent
a Novorg és a PRIM Kiadó közös gondozásában
a hivatalos ECDL-tankönyv.

TANKÖNYV ÉS PÉLDATÁR

A FELKÉSZÜLÉSHEZ!

Rendelje meg a hatékony *Tankönyvet*
(6832 forint plusz 550 forint postaköltség)
és/vagy a *Vizsgapéldatár*
(5488 forint plusz 400 forint postaköltség)
faxon, e-mailben, levelben
a PRIM Kiadónál!

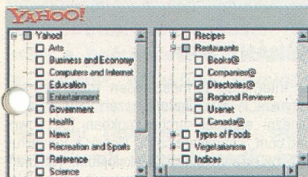
1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.

Tel./fax: 228-3372, 228-3373

E-mail: prim@prim.hu

Web-SZIVATTYÚK

KIVÁNSÁGA PARANCS - MONDTA A WEB-ROBOT, S ELINDULT DOLGOZNI

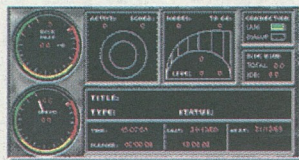
Képzeli el, hogy fáradtan ballagunk hazafelé, miközben arra gondolunk, hogy de jó is lenne, ha valaki helyettünk végeznél el az aznapi teendőket. Az érzés csak nem akar megszűnni, s amikor hazaeérünk, kedvesünk azzal fogad, hogy: „Drágám! Látom, borzasztóan elfáradtál, mit tehetek érte?” Több sem kell, már kapjuk is elő a ceruzát és a papírt, majd elkezdjük írni a kívánságlistát... Először is kéne pár üveg sör meg egy nagy tányér krumpis-tészta. Egy kellemes fotel, illetve a tévé, amin majd a meccset fogjuk nézni.

Ilyen történetekről sajnos csak ritkán hallani, az Internet esetében azonban annál inkább előfordul, hogy valaki (vagy inkább valami) elvégzi helyettünk a munkát. E célból készülték a web-szivattyúk, amelyek automatikusan, előre meghatározott mélységig letöltik az általunk kívánt web-lapokat, illetve egyéb dokumentumokat.

A LINUXOSK

Web-szivattyúkról szóló összeállításunkban elsőként a Linux alatt futtatható WebCopyról szólnék. Ez a viszonylag kisméretű program Perlben íródott, s tökéletesen alkalmas arra, hogy segítségével tetszőleges dokumentumot szívjunk saját gépünkre, természetesen automatikusan. A WebCopy azonban nemcsak erre képes. Arra is rá tudjuk venni, hogy komplett könyvtárak tartalmát vagy akár egy egész szerver adatbázisát letöltsük. A viszonylag kis méret egyben azt is jelenti, hogy nincs grafikus felület, így a program Unix-szerű parancsokkal vezérelhető. Ettől azonban nem kell megijedni, hiszen mindenféle csicsa nélkül is igen jól használható (különösen akkor, ha a dokumentációt is elolvassuk). A WebCopy alaphelyzetben azt a dokumentumot szerdi le, amelyet a parancssorban megadunk. A különböző kapcsolók alkalmazásával azt is meg tudjuk adni, hogy a letöltés rekurzív legyen, vagyis ne csak az adott HTML-oldalt, hanem az abban található hivatkozásokat (linkeket) is végigpásztázza. Mivel a

több tucat beállítás részletes ismertetése nem áll módunkban (értsd: mi sem ismerjük mind-egyiket...), ezért csak néhány lehetőséget említnék meg. Szabályozhatjuk például, hogy milyen dokumentumtípusok kerüljenek letöltésre (pl. csak HTML, képek vagy minden). A rekurzív lesvizálás esetén megadhatjuk, hogy a WebCopy milyen mélység elérése esetén – vagyis hány linket követően – hagyja abba feladatát. Természetesen kezdő felhasználók számára a legfon-

FlashBar

tosabb opció a Help, így ezt külön is megemlítnék (WebCopy -h, majd Enter).

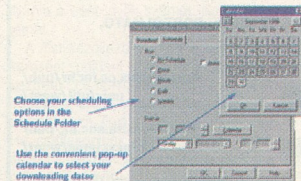
Hasonló trüvájra képes a Wget is, bár ez utóbbit nem egyszerűséggel csak a Unix alapú web-szivattyúk fejedelmeként emlegetik, ez pedig nem lehet pusztán a véletlen műve. Persze a méret kicsit nagy (a legújabb, 1.5.3-as verzió tömörítve majd fél mega), de ha azt vesszük, hogy a csomagban részletes dokumentációt találunk, akkor mindjárt eltűnik minden kételegység. A Wget egyébként nemcsak web-, hanem ftp-szivattyúként is használható, bár néhány elvetemült ember szerint – s így vagyok ezzel én is – ez utóbbit nem nagy előny, hiszen az ftp egyre inkább háttérbe szorul. A program az ímént bemutatott alkalmazáshoz hasonlóan szintén kapcsolók segítségével bírható munkára, ám akad egy olyan lehetőség is, amelyel a működés feltételeit tag határokat közt előre konfigurálhatjuk (felsorolhatjuk például azt, hogy milyen webszite-okat látogasson meg, illetve hogy milyen dokumentumtípusokat töltsön le). Nincs gond, ha megszakad a kapcsolat, a Wgetet

ugyanis ilyen csacska apróság egyáltalán nem zavarja meg. Ha kell, akkor tucatszór is újra felkeresi a site-ot (a próbálkozások számát szintén mi magunk szabhatjuk meg), s onnan folytatja, ahol néhány perce abbahagyta.

ÉS A WINDOWSOSOK

Míg a Unix alatt futó web-szivattyúkra (nemcsak az íménti kettő van, de ezek a legjobbak) általában jellemző, hogy ingyenesek, addig Windows alatt futó társaikról ez már kevésbé mondható el. Itt van mindjárt a FlashSite, amelyért a készítő több mint 50 kanadai dollárt kért. Természetesen próbaverzió is igényelhető, így megtehető, milyen is az, amikor az ember repülőgépet vezet. Az alkalmazás indításakor ugyanis olyan érzésem támadt, mintha legalábbis egy pilótafülkében lennék. Kapcsolók, kijelzők, „kilométeróra” jellemzi a FlashSite-ot, no meg az, hogy alapos munkát végez, ráadásul még – köszönhetően a sok-sok grafikus elemnek – környéken is vezérelhető, illetve a letöltés tetszés szerint időzíthető.

Kevésbé törődtek a Netatáché kinézetével, de ettől függetlenül ez is egy igen jól használható, ugyanakkor bő szolgáltatáskészlettel rendelkező web-szivattyú. A programnak több változata is létezik, van csökkentett képességű, de ingyenes, illetve gyakorlatilag minden igényt kielé-

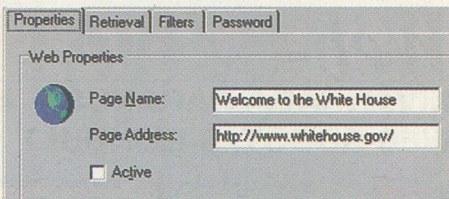
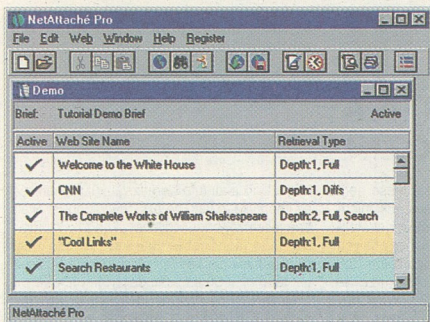

gítő fizetés változata. Olcsó húsnak hig a leve, tartja a mondas, de egy másik ergonomoptatott népi bölcsesség szerint a kivétel előnyös a za-

FlashSite Interface

bályt. A WebEx esetében inkább ez tükrözi az igazságot. Az összeállításunkban utolsóként bemutatásra kerülő darab ugyanis viszonylag alacsony ára ellenére (valamivel kevesebb mint 30 dollár) a legjobbak közé tartozik. A program külön érdekessége, hogy megvásárlása esetén a Wall Street Journal két hónapig ingyen jár.

NÉHÁNY TIPP

Az Interneten természetesen más web-szolgáltatásra is rátalálhatunk, ezért érdemes megnézni nagyobb archívumokban (pl. download.com, shareware.com), illetve a tematikus keresők erre vonatkozó szekciójában. Rekurzív letöltés esetén ajánlatos valamilyen korlátot megadni (erre a programok többsége lehetőséget is ad), különben a web-szervizutól az egész Internetet megpróbálja gépkönyre rántani. Ha valaki úgy dönt, hogy a freeware alkalmazások túl butuskák (ami természetesen nem igaz, különösen a unixos programok esetében), semmiképpen ne vásárolja meg az első újtábla akadó szoftvert. Helyette inkább próbáljon ki minél több shareware-t, majd ezt követően döntsön a vásárlásról.

KOLMIA KORNÉL
kcolma@prim.hu

LETÖLTÉSI HELYEK

WEBCOPY

(UNIX, PORTOLHATÓ, FREWARE)

www.inf.utfsm.cl/~vparada/

www.gui.uva.es/~jem/webcopy.html

<ftp://ftp.inf.utfsm.cl/pub/utfsm/perl/webcopy.tgz>

WGNET (UNIX, PORTOLHATÓ, FREWARE)

<ftp://gnjilux.cc.fer.hr/pub/unix/util/wgnet/>

<ftp://sunsite.auc.dk/pub/infosystems/wgnet/>

<http://sunsite.auc.dk/ftp/pub/infosystems/wgnet/>

FLASHSITE (SHAREWARE, WINDOWS)

<http://www.incontext.com/FSinfo.html>

NETATTACHÉ (FREWARE, SHAREWARE, WINDOWS)

<http://www.tympani.com>

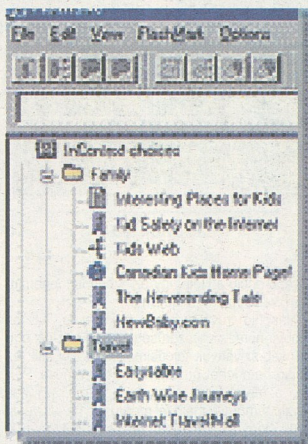
WEBEX (SHAREWARE, WINDOWS)

<http://www.travsoft.com>

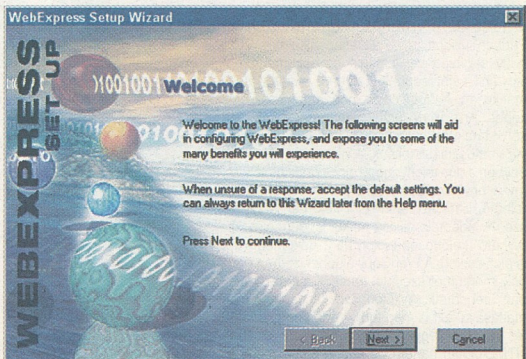
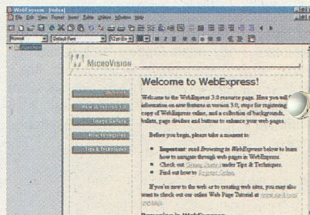
<http://www.qualityimage.com/everything/10983.html>

<ftp://ftp.download.com/pub/win/internet/wbx16.exe>

<http://www.mvd1.com/webex/>

FlashMark Index

IRC = INTERNET RELAY CHAT CSEVEJ A NETEN

Korábbi számainkban már foglalkoztunk az egyre népszerűbb netes csevegéssel, de mint a beérkezett e-mailekből is kiderült, olvasóink nagyobb része csak alapfokú IRC-ismeretekkel (esetleg azzal sem) rendelkezik, mások pedig szeretnék alaposabban elmélyedni e témában.

Most induló sorozatunk első részéből főként a kezdők sajátíthatják el a csatlakozáshoz és a csevegésekhez szükséges alapvető tudnivalókat, később remélhetőleg a haladók számára is tudunk olyan újdonságokkal szolgálni, amelyek segítenek a mindennapi „csetelésben”. Az IRC használatakor azonban már a kezdőknek is ajánlatos figyelni a szabályait, ellenkező esetben az illetlen, „hangos” vagy trágár szavakat használókat már az első percekben kiűzheti az IRC parancsokból a moderátor.

/JOIN #IRC

Hogy mit csinál a micsoda? Ha ezt a kérdést tetted fel magadban a cím elolvasása után, akkor minden bizonnyal nem értesz „IRC-űl”. Ebben az esetben legjobb, ha az alapoknál kezdjük.

Nos, az IRC az Internet Relay Chat kifejezésből képzett mozaikszó, magyarra talán Internet-alapú csevegésként fordíthatjuk. Ez egy olyan rendszer, ahol rengeteg felhasználó egyidejűleg, interaktívan tud egymással beszélgetni az úgynevezett csatornákon. Az eredeti IRC-programot Jarkko Oikarinen írta meg 1988-ban, a világsikert az 1991-es Öböl-háború hozta meg, és az 1993-as, Borisz Jelcin elleni puccs idején még tovább nőtt a felhasználók köre. A helybeli internetezők ugyanis mindkét helyszín-

ről előben tudósították a világ másik felén élő rokonokat, barátokat, érdeklődőket, sőt, a nagy hírűnyökségeket is.

Hogyan használhatjuk mi is az IRC kínálta lehetőségeket? Ahhoz, hogy részt vegyünk az IRC-ben, szükségünk van egy úgynevezett kliensprogramra, amely gépünket az IRC-t működtető számítógépek, szerverek hálózatához kapcsolja. Gyakorlatilag nincs olyan platform, amelyhez ne készült volna IRC-kliens, leginkább azonban a Windows-, illetve Linux-alternatívák terjedtek el, már csak azért is, mert ezek a leggyakoribb operációs rendszerek. Windows-környezetben leginkább az mIRC kedvelt, annak ellenére, hogy a Microsoft létrehozta saját IRC-kliensét MS Chat néven. Ott van még a pIRC, Unix-szerű környezetben (például Linux) pedig a BitX az, amit talán a legtöbben használnak.

Az mIRC-vel minden felhasználója nagyon elégedett, így nyugodt szívvel ajánlható az ismerkedéshez. A program a

www.mirc.co.uk

web-címről tölthető le.

Ha a telepítés után elindítjuk a programot, egy mIRC setup nevű ablak jelenik meg a képernyőn. Ebben először azt kell beállítani, hogy melyik szerverhez szeretnénk csatlakozni. Magyarországon jelenleg 2 IRC-szerver működik, az irc.bme.hu és az irc.elte.hu, mindkettő az EFNét tagja, viszont csak a BME gépe engedi be a szolgáltatóktól bejelentkezőket. Ha a szerverlistán nem szerepel még a BME, kattintsunk az ADD gombra, és írjuk be a felső mezőbe: BME, alá: irc.bme.hu, a porthoz (a portszám a Unixból származó hálózati különbség, nem kell érteni, elég, ha tudjuk a pontos számot) pedig e három szám egyikét: 6667, 6668, 6669.

Ha az egyik porton nem enged be a szerver, próbálkozhatunk a másik kettővel. Magyarországról még az irc.funet.fi, az irc.lin.it és az irc.webbernet.net (port: 6670) szerverekre csatlakozhatunk leggyorsabban. Az OK megnyomása után meg kell adni valódi nevünket, e-mail-címünket, majd a becenevünket (nickname), amit a későbbiekben használni szeretnénk. Becenévünk kettőt kell beírni, arra az esetre, ha az első kiválasztott nevet valaki már

használná abban az időben, azon a szerveren. Ez könnyen előfordulhat, ezért célszerű minél egyénibb nevet választani. Miután ezekkel elkészültünk, kattintsunk a Connect to IRC Server! gombra, és indulhat a móka! Ott vagyunk az IRC-n, és már jön is a szöveg a Status ablakba, ami azt jelzi, hogy létrejött a kapcsolat egy IRC-szerverrel, ami egyébként az egész információforgalmat irányítja, felügyeli. Ezután elolvashatjuk, hogy mit nem szabad tenni, és kit kell értesíteni, ha baj van.

KEZDŐDHET A CSEVEJ

Ismerkedjünk meg néhány olyan parancssal, amelyet nem árt fejből tudni – bár többször a programon belül menüpontokkal vagy gombokkal is elérhető.

Minden IRC-s parancs egy / jellel kezdődik, ez különbözteti meg a beírt egyéb szövegektől. A /help parancs megmutatja az elérhető parancsokat, a /motd kiírja a szerver üdvözlő szövegét, a /time pedig a szerveren beállított aktuális dátumot és időt. A /list parancs kiállítja a létező csatornákat, ábécérendben, a nevük mellé írva a bent levők számát, illetve a topicot, a témát.

A /list #szókezdlet* parancssal szűkíthetjük a keresést, például a /list #ma* parancs a „ma” kezdetű csatornákat adja meg (#magyar, #malacka stb.). A csatornákra belépni leggyorsabban a /join #csatnév parancssal lehet. Ha csatlakoztunk egy „csatához”, felülnék egy ablak, amelynek jobb szélén a csatorna tagjainak nickje, beceneve látható. Ha valamelyik névre rákattintunk az egér jobb gombjával, egy egész kis parancsívitemény tárul elénk. Próbáljuk ki bátran ezeket! Ugyanezzel a parancssal hozhatunk létre addig nem létező csatornát, aminek akármilyen nevet adhatunk. Ez a következőképpen történik: /join #kutyukutyu, és máris létrehoztuk a kutyukutyu nevű csatit.

A /nick <újnic> parancssal becenevet, nicket válthatunk, a /server <neve> mdszerverrel pedig szerveret. A /whois <nick>-et beírva megkérhető, hogy ki az az illető, akinek a nevét a parancs után beírtuk, mi a beállított „valódi” neve, mely csatornához kapcsolódott, milyen IRC-szerverre csatlakozott, és mióta van rajta. A <nick> lehet teljes nick vagy ?-jel, ill. *-gal megadott (a ? egy, a * tetszőleges számú karaktert helyettesíthet) is.

Ha azt az üzenetet kapjuk, vissza, hogy „No such nick/channel”, azaz nincs ilyen nick vagy csatorna, akkor próbálkozzunk a /whosas <nick>-kel, hátha a szerver még emlékszik rá, ki is volt az adott személy.

A /who #csatorna vagy a /names #csatorna parancsokat megtudhatjuk, hogy egy adott csatornán kik vannak. Ha a belépési kísérletnél olyan üzenetet kapunk, hogy „the channel is invited only” (csak meghívottaknak szóló csatorna), akkor egyértelmű a teendő: meg kell kérdezni, hogy kik vannak már a csatornán, s valamelyik barátságos nicket kiválasztva és /msg <nick>-segítségével megpróbálhatjuk rávenni az illetőt, hogy küldjön egy meghívót számunkra. De a /who mára is jó, ha például azt akarjuk tudni, hogy ki van az adott csatornán a „hu” domain alól, akkor a /who *.hu parancs begépelésével képernyőnkre hívhatjuk azt.

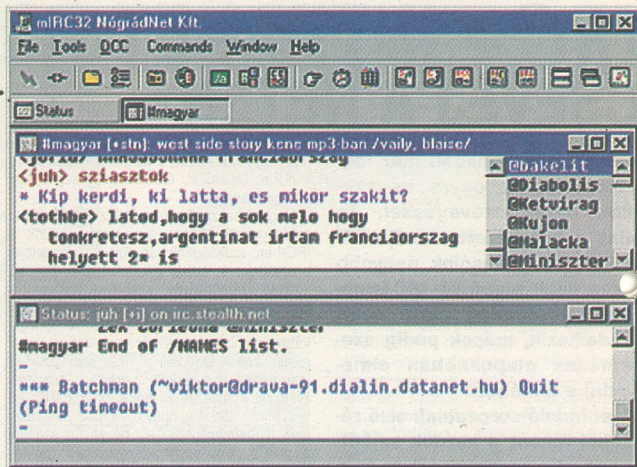
Ha arra vagyunk kíváncsiak, hogy kinek szerepel bármely azonosítójában például a „mon” szótörredék, akkor a /who „mon” parancs a megoldás. Ha azt szeretnénk, hogy egy üzenetet más ne lásson, csak az az illető, akinek szól, a /msg <nick> <szöveg> módszert használjuk. Ha valakivel tartósan akarunk msg-zni (emeszélni), akkor érdemes külön ablakot nyitni, erre szolgál a query. Használata: /query <nick> <üzenet>.

Amennyiben a csatornán szeretnénk kiemelni a mondandókat, véleményünket, vagy csak tudatni szeretnénk, mi történik velünk, használjuk a /me <szöveg> parancsot. Például ha beírjuk, hogy /me boldog, ez így fog megjelenni: „Nick boldog, tehát a szövegünk elé teszi a nicknevünket is.”

Ha nem akarunk a parancsok begépelésével foglalkozni, nyugodtan használjuk a popup (fel-pattanó) menüt, amit úgy hívhatunk elő, hogy az egér jobb gombjával a csatornaablakra klikkelünk.

AZ „OP” JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI

Ha belépünk egy csatornára, és megnéztük, kik vannak ott, akkor bizonyára észrevetük, hogy némelyik ember neve előtt egy @ jel található. Ez azt jelenti, hogy ő a csatorna gazdája, operátora („opja”), akinek feladata, hogy biztosítsa a csatornán folyó beszélgetés zavartalanását. Neki kell vigyázni arra, hogy a csatorna használói a szabályok szerint viselkedjenek (nem bántanak, hogy vannak szabályok, de az elején érdemes megfigyelni, ki hogyan viselkedik), ne zavarják a többiek beszélgetését. Az operátornak joga van egy alkalomra kirúgni (kick), rosszabb esetben hosszabb távra kitiltani (ban – mindaddig érvényben van, amíg valaki, akinek van „opja” az adott csatornán, le nem veszi az éltitást) embereket a csatornáról. Korlátozhatják azt is, hogy

csak „op-joggal” lehessen a topicot megváltoztatni, de más opció is át/beállítható, amibe op-joggal nem rendelkezők nem nagyon szólhatnak bele. A /topic megmutatja az aktuális témát, a /topic <kacárm> pedig megváltoztatja a topic szövegét.

Az oppal rendelkezők azonban nem minden esetben valós személyek, ugyanis a legtöbb csatornán találsz „bot(ka)t” is. A „bot” a robot rövidítése, a kifejezés egy programot takar, amely általában operátori jogokkal rendelkezik, és az a feladata, hogy az „emberi” operátorok munkáját megkönnyítse. Nyilvántartja, hogy kik azok, akik, ha belépnek a csatornára, automatikusan megkapják az operátori jogokat, kiket nem szabad beengedni, melyek azok a témák, amelyekről nem szabad a csatornán beszélni stb. A (n)etikett ellen vétőket megbünteti, és vigyáz arra, hogy lehetőleg az abban foglaltaknak megfelelően működjön a csatorna.

Az IRC-netikett alapszabályai közé tartozik, hogy belépéskor mindig köszönni kell, de nem ajánlatos mindenkit külön üdvözölni. Az elköszönsésre ugyanez vonatkozik.

Az érzelemyilvánítás kifejezésére az úgynevezett smileyik használatosak, ezekkel pontosíthatjuk mondandókat. A leggyakrabban használt jelzések:

- :) = öröm, mosoly,
- :(= bánat, szomorúság,
- :D = kacintás
- :D = kacagás, vigyor tele szájjal

Végül néhány általános szabály. A csatornák nagy részén tilos a káromkodás, kirúgást (kick), esetleg ideiglenes vagy végleges kitiltást (ban) vonatni maga után. Ne árusítsuk el a csatornát felesleges dolgokkal! (Ezt hívják egyébként floodnak, kétféle verziója van: ugyanazt egymás

után többször mondani vagy sok szöveget, ábrákat bemásolni, megjeleníteni.) Ez lelassíthatja, szélsőséges esetben meg is béníthatja a többi felhasználó adathorgalmát. Tartsuk tiszteltetben a csatornafőnököket! Ne könyörögjünk csatornafőnöki jogokért – így biztosan nem kaphatunk ilyen jogosítást, azt ki kell érdemelni, és aki sokat siránkozik, attól rövid úton megszabadulnak.

Ne használjunk folyamatosan nagybetűket, mivel az kibálásnak számít, és kick lehet a „jutalma”. Ne feledjük, akikkel „beszélgetünk” azok csakis szavaink és megnyilvánulásaink alapján ismernek! Néhány csatornán a színes betűket sem szeretik. Az IRC indításakor mindig adjuk meg a teljes nevünket és e-mail-címünket! Ne használjuk más nevét, becenevét vagy e-mail-címét! Ne kérdezzünk új ismerősöktől nagyon bizalmas dolgokat, hiszen valószínűleg az utcán sem tennék. Általában: semmi olyan ne írjunk, aminek a valóságban nem adnánk a nevünket!

Érdemes a hozzánk térben legközelebbi kiszolgálót (szervert) használni, így gyorsabb lesz a kapcsolatunk, és mások adathorgalmát is kevésbé lassítjuk. Azért is különösen fontos, hogy betartsuk ezeket a szabályokat, mert a kitiltás sokszor nem csak egy személyre vonatkozik, hanem akár az egész sulidra vagy a szolgáltatóra is.

Remélve, hogy sikerült segíteni a kezdeti lépésekben:

CU L8ER: /NICK ESTEE :-)

(estee@zalaszam.hu)

(A folytatásban az IRC-s szlengben használt gyakoribb kifejezésekről, újabb parancsokról, a beépített tréfákról lesz szó.)

Ha a teljes sorozatot megrendeli, a BÉCS-et ajándékba kapja!

A VILÁG VÁROSAI

A kiadvány 7 nyelven – magyarul, angolul, németül, franciául, olaszul, spanyolul, portugálul – tartalmazza a „virtuális városnézőt”; megismerteti a település történelmével, műemlékeivel, múzeumaival, híres személyiségeivel, hasznos információkat ad nevezetes épületeiről, közlekedéséről. A város hangulatát álló-és mozgóképek, híres slágerek és klasszikus zeneszámok segítenek felidézni. A nyelvgyakorlást segíti a CD-ROM-on található, könnyen kezelhető, 7 nyelvű, nyelvenként mintegy 20 ezer szót tartalmazó szótár.

POWER CD NÉPSZABADSÁG

A Power CD a számítógépen CD-ROM-ként működik, hagyományos CD-lejátszón pedig meghallgathatók a lemezen található zenei felvételek. Egy-egy CD-ROM bolti ára: 3450 Ft, de előfizetőinknek csupán 1990 Ft-ba kerül.

Most érdemes előfizetni a Népszabadságra, hiszen a napilap

előfizetési díja 3 havi összegű előfizetés esetén, közvetlenül a kiadónál, csak 919 Ft/hó, a CD-t viszont a bolti árnál 1460 Ft-tal olcsóbban rendelheti meg!

A megrendelt CD-kezt a Népszabadság budapesti ügyfélszolgálati irodájában (VIII. ker., Blaha Lujza tér 3. és III. ker., Bécsi út 122–124.) is átvetheti. Így nem kell postaköltséget fizetnie.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Népszabadság Rt. kiadásában készülő **A VILÁG VÁROSAI** című CD-sorozat alábbi tagjait.

postal utánvétellel, 1990 Ft+300 Ft postaköltség áron. (Az ár az áfát tartalmazza)

A Népszabadság előfizetője vagyok.

Most szeretnék előfizetni a Népszabadságra: 3 hónapra, közvetlenül a kiadónál, 919 Ft/hó áron.

Kérem, küldjenek csekket számlát.

postal utánvétellel, 3450 Ft+300 Ft postaköltség áron. (Az ár az áfát tartalmazza..)

Név: Telefonszám:

Cím:
(helység) (utca, tér stb.) (házzám) (irányítószám)

Rio de Janeiro New York Róma Havanna Los Angeles London
 Barcelona Berlin Lisszabon Madrid Bécs Párizs

Kelt.: aláírás

Kérjük, vágja ki ezt a szelvényt, és küldje vissza címünkre:
Népszabadság/A világ városai, 1300 Budapest, Pf. 5 vagy a 368-8844-es telefonszámra.

SZÁMOKBA FOJTVA

SURVEY.NET

Statistika az Interneten

Ha statisztikára gondolunk, általában száraz adatok, unalmas táblázatok és kibogozhatatlan grafikonok jutnak eszünkbe – azonban aki egyszer már rákapott ezek kibogozásának ízére, az nem olvassa el többé az újságokban a grafikonok alatti magyarózó szöveget. A statisztika ugyanis tudomány, mégpedig nem is akármilyen.

Az első társadalmi statisztikák a 17. század végén készültek. Ekkor volt születőben a modern statisztika és a demográfia tudománya. Az összefoglalt mutatók iránti igényt a modernizáló abszolutista uralkodó rendszerek teremtették meg. A hatékony kormányozhatósághoz elengedhetetlen volt az alattvalói népesség beható ismerete, elsősorban a hadrafoghatóság és az adóztatás tekintetében. Az idők során a statisztika lassan kikerült az államigazgatás kezéből. Mára már nem csak a hatékony kormányzás eszköze, hanem a hatékony társadalmi ellenőrzés és racionális gazdasági cselekvés elengedhetetlen kelléke.

Számokkal, táblázatokkal sokkal nehezebb mellébeszélni, mint az egyszerű szöveggel. A jó adatok megtalálása és kiválasztása némi jártasságot igényel ugyan, de nem hinném, hogy ettől egy gyakorlottabb hálórágó visszaríadna. A fáradságot mindenképpen megéri, hogy egy újabb készség elsajátításával erősítsük reneszánsz ember mivoltunkat. A Net szkeptikusainak sokat ismételtgetett érve, hogy a kutatók ember csak élvez az információ tengereiben. Eppen az adatok kezelhetőségének igénye miatt fejlődött ki a statisztika módszertana, még jóval az információrobbanás előtt.

A statisztikák legnagyobb előnye, hogy sok adatból készíthetünk kis terjedelmű összefoglaló mutatót. Ahhoz például, hogy megtudjuk, mit gondolnak a magyar férfiak a hazai tartalomszolgáltatás minőségéről vagy a rendőrség hatékonyságáról, nem kell az összes magyar férfit végigkérdezni.

Míg régebben a nagyközönség a statisztikákhoz csak elég nehezen fért hozzá, és akkor is némileg előre megemésztett formában, mára egyre általánosabb a nyilvánosságra hozataluk és a statisztikákra való pontos hivatkozás. Az Interneten is rengeteg statisztikát találhatunk, amit nagy haszonnal forgathat az egyszerű halandó, akár a középiskolákban. Nézzük, milyen oldalakon találhatunk használatos adatokat!

Az állami statisztikai hivatalok oldalai általában nagyon megbízhatóak. Sok adatot találunk az adott ország gazdaságáról, népsűrűségéről, átlagéletkoráról stb. A hivatalok oldalain csak az adatok töredékét teszük közzé, azt is 2-3 hónapos késéssel. Ennek legfőbb oka, hogy az adatgyűjtés és -szolgáltatás napjainkra sokmilliárdos üzletgá vált, a friss adatokért komoly pénzeket kell fizetni. A számok mindenestre jóval frissebbek lesznek, mint a földrajz- vagy a gazdaságtan-tankönyvek adatai. Néha bele lehet futni olyan nemzeti statisztikai hivatalok oldalába, ahol csak az embléma és a faxszám van feltüntetve. Ezeket enyhé megvető mosolyal a lehető leggyorsabban hagyjuk a hátunk mögött. A Központi Statisztikai Hivatal honlapja szépen karbantartott, hasznos olvasmány.

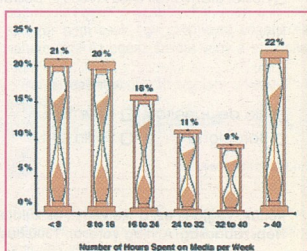
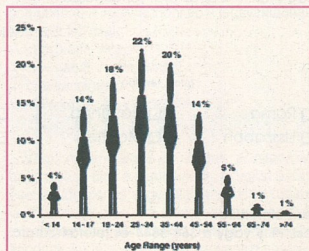
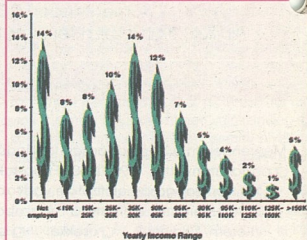
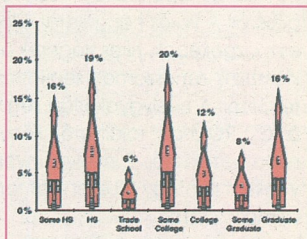
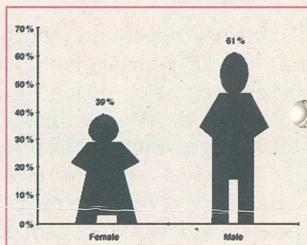
www.ksh.hu

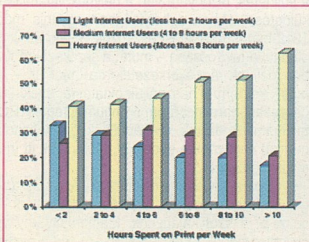
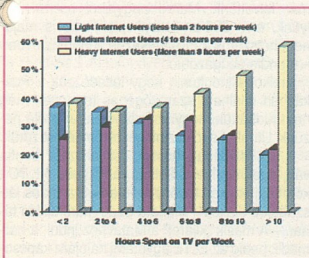
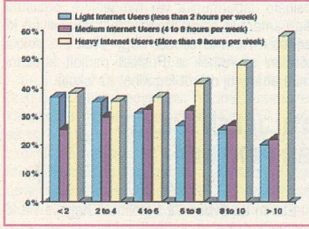
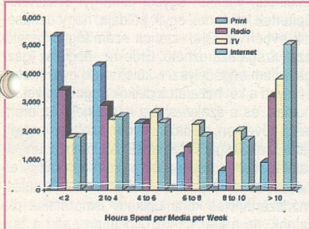
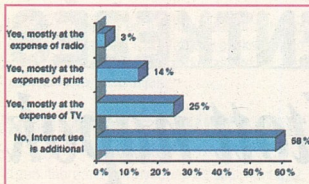
A második nagy csoportba az olyan nagy nemzetközi szervezetek, mint az UNESCO,

www.unesco.org

a Világbank

www.worldbank.org

vagy az Európai Unió

www.europa.eu.int/urostat.html

statistikai lapjai tartoznak. Ezek összehasonlító társadalom- vagy gazdasági statisztikák találhatók. Az írástudók arányának alakulásától a tökélikviditási mutatóig mindenről viszonylag gyakran frissített kimutatásokat találunk. Előnyük, hogy adatgyűjtésük több országra is kiterjed, így reméljük összehasonlítható adatokhoz jutunk. Mindenképpen érdemes ezeken az oldalakon böngészni, akár gazdaságról, oktatási helyzetről vagy demográfiáról tartunk kiselőadást.

Ezek után lássuk a kereskedelmi szolgáltatókat, a közvélemény- és piackutató cégeket. Honlapjaik reméljük tükrözik azt a kettősséget, hogy kellően csábító tartalmat igyekeznek felhelyezni az oldalra, de kellően kevés adatot ahhoz, hogy a továbbiakért a megrendelő mélyen a zsebébe nyúljon. A diákoknak az ingyenes adatokból kell kihozni a lehető legtöbbet. A magyarországi honlapok közül a két legszebb példa a Szonda Ipsos,

www.szondaipos.hu

valamint a Társadalomkutatási Informatikai Egyesülés (TÁRKI) lapja.

www.tarki.hu

Az előbbi rendszeresen közzéteszi a sajtó által megrendelt kutatásai bázisát www.tarki.hu-ról. Reméljük használható 1990-ig visszanyúló adatbázisa, amelyből a pártpreferenciák változásáról kaphat tájékoztatást a látogató. Választhatunk, hogy táblázat vagy grafikon formájában kerjük-e az adatot, vagy hogy mely pártok szerepeljenek az összesítésben. Választhatjuk azt is, hogy egy megadott időszakra vetítve az ellenzék és a kormánypártok iránti szimpátiát kerjük le. A TÁRKI oldalán a bevezető oldal gondos áttanulmányozása után a szerveren lévő adatbázisból tetszés szerint állíthatunk össze magunknak táblázatokat a legutóbbi háztartáspanel-vizsgálatból. (Ez a magyar háztartások gazdasági, kulturális állapotát, fogyasztási szokásait vizsgálja meghatározott időközönként, minden alkalommal azonos kérdések segítségével.) Akár arra vagyunk kíváncsiak, hogy Budapesten vagy vidéken nagyobb-e az egy főre jutó jövedelem, akár arra, hogy a mozi látogatás gyakorisága hogyan viszonyul az iskolázottsági szinthez, a he-

lyes paraméterek megadása után néhány másodperccel már a képernyőnkön is láthatunk ezekről egy összefoglaló táblázatot. A többi szolgáltató rendszerint néhány érdekes összefoglaló adatot tesz közzé közvélemény-kutatásaiából, egyszerű, könnyen értelmezhető színes diagramokba szerkesztve. Ezek alkalmanként hasznosak lehetnek munkánkhoz, de lutri, hogy éppen mit találunk az oldalon. Azért nem árt betenni a kedvencek közé, és egy-két havonta megnézni, milyen frissítések történtek. Ezek a lapok a cég áráiról is közölnek tájékoztatást. Nem praktikus okból, csak tanulságképpen ajánlom a barangolóknak ezek tanulmányozását. A külföldi közvélemény-kutatóknál keresgélve is hasznos információkat találunk, akár az ébértás, akár a Clinton-botrány meglátása a témánk.

www.worldopinion.com

A jövő internetes titárjainak figyelmébe ajánlom a Net-statisztikákat. Általában csak az utat juthatunk az eredményekhez, ha magunk is kitöltjük a kérdőívet:

www.surveynet.com

vagy

www.webcensus.com

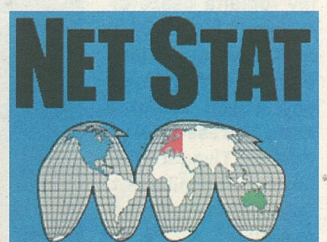
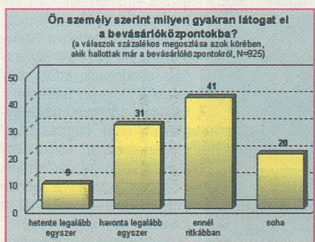
A tisztánlátás érdekében és utópiáink kordában tartásához hasznos olvasmány néhány magyar webes statisztika átolvasása is.

www.median.hu/ifered.html

A rendelkezésre álló nyilvános adatok azonban elég szegényesek. Vagy régiek, vagy a Neten keresztül kérdezték le, ami egy csomó módszertani problémát felvet (például csak azokról szolgáltatnak információkat, akik ráleltek a kérdőívre, és hajlandók is voltak kitölteni vizsgaküldeni azt). Az Internet „mérésének” problémája még mindig megoldásra vár. Gondolkodni lehet a kérdésen, mert aki megbízható és pontos módszert talál ki, nagy pénzeket szakhíthat a jövőben.

Még egy apró jó tanács a végére: senki ne próbálja meg a „statistika” és „statistics” szót beírni egy keresőbe, mert kap egy végtelen listát a honlapok egyéni statisztikájáról (például hányan látogatták az elmúlt hónapokban oldalunkat). A fínomított keresést és a statisztikai oldalakat ajánlott linkjeinek követését javasolom.

DAVIDKA

HATSZOROS TÚLJELENTKEZÉS

Mindennapok és fordított napok

Vajon mi a közös Bródy Jánosban, Kátóna Kálmánban és Schöck Ottóban? Mindhárom a Puskás Tivadar Távközlési Technikumban (illetve annak jogelőd intézményében) végeztek a hatvanas években. Erre a tényre ők is legalább olyan büszkék, mint az iskola az egykori tanítványaira – persze a többiekre nem kevésbé. Február első napjaiban nem volt tanítás a suliban, pontosabban nem a megszokott értelemben vett oktatás folyt az ódon falak között: 2-án Tudományos Diákköri Napot, a következő napon pedig fordított napot tartottak a Puskásban. Ennek részese lehetett tudósítónk, aki így foglalta össze élményeit: ha valaki a múlt, a jelen és a jövő technikai vívmányait egy helyen szeretné látni, keresse fel a Puskás Tivadar Távközlési Technikumot. Legalább a Neten keresztül...

A palatinás épület története is figyelemre méltó: 1892-ben a Magyar Királyi Posta megvásárolta a Gyáli úti telepet, majd... De ne töltsük ezzel az időt, a folytatás az iskola honlapján is elolvasható, a

www.puskas.hu

címen. Annnyit talán érdemes kiemelni, hogy az épület előtt állt az a bűtorszállító kocsi, amelyből az első kísérleti rádióadászt sugározták 1923-ban, mint ahogy azt a Locomotiv GT is megénekelte. Szól a rádió című dalában.

Az iskola igazgatóját, dr. Horváth László egyetemi tanárt még a Tudományos Diákköri (TDK) és a fordított nap előtt kérdeztük arról, mi változott meg az utóbbi hatnyolc esztendőben, milyen új tantárgyakat vettek fel, és vajon mi kell ahhoz, hogy az itteni diákok kitűnő távközlési szakemberek legyenek? A változásokról pontos képet adhat az igazgató, hiszen egykor ő is a Puskásban végzett:

– A kilencvenes évek elején kiderült, hogy profilitvási szükségés. Nem fűrni-faragni kell megtanítani a gyerekeket, sokkal inkább hálózati ismeretekre és jó kommunikációs készségre van szükség ebben a szakmában. Ma már egyáltalán nem azt tanulják a diákok, amit én tanultam. Ma a mikroelektronika a lényeg, és elengedhetetlen a nyelvtudás is. Persze ne a Rigó utcára gondoljunk, attól, hogy valaki le tudja írni helyesen a nyelvtani szerkezeteket, egyáltalán nem biztos, hogy megérteti magát. Mi az aktív nyelvhasználatot részesítjük előnyben, ugyanis a leendő távközléstechnikusnak az a fontos.

A jelenleg 4+1 évfolyamos

iskolában valóban egyedi tantárgyi összetételt építettek fel: ennek egyik példája, hogy a második évben az OKJ szerinti számítógép-kezelői szakközviszga szerezhethető. Érdekes, hogy az igazgató nem engedélyezi a külső nyári gyakorlatot – ehelyett a két hét alatt a diákok angol nyelvet tanulnak, és a szakközviszga készülnek. Az érettségüket követően, az ötödik évet szoftverüzemeltetői szakközviszga is tehetnek. Az intenzív angol tanítás mellett bevezették a „kommunikáció” elnevezésű tantárgyat, ennek keretében tanulásmódszertani és kommunikatív ismereteket oktatnak, de a képzés központjában azért a távközlés áll. A kötelező órák után amolyan „kedvcsináló” laborumunka vár mindenkire: beállítanak egy antennát, vagy modellezhet valamilyen kísérletet. Nem is csoda, hogy évek óta sokkal többen szeretnek a Puskás padját koptatni, mint ahány új diákot fogadhat az iskola.

TÚLJELENTKEZÉS ÉS PENTIUM

– Ebben az évben 72 betölthető hely van a kilencedik évfolyamon, 14 tanulót pályázat útján már felvettünk. Marad nagyjából hatvan – mondta az igazgató.

Amikor elindultunk, hogy felfedezzük a Puskásban található számítógépes termeket, még nem tudhattuk, hogy komoly kirándulás elé nézünk. Utunkat a földszinti gépteremben kezdtük.

– Az iskolának három csatlakozási pontja van, ezek egyike a Sulinet, amelyhez 12 PC-t kötöttek, ezeken többnyire Internetnek és játszanak a diákok – mondta Szathmári Miklós tanár. – A másik „kijárát” a Matávhoz indul, a harmadik pedig az ELTE egyetemi hálójára kapcsolódik. Három számítógépteremünk van, az egyik a sulinetes, bizonyára van a helynek valamiféle küldetése, ebben a helyiségben ugyanis már 1912-ben is távközlési eszközök voltak, és volt például a távírószoba – mutat a sarokszekrényben kiállított régi szerkezetekre a tanár úr. – A másik két terem használjuk oktatásra, ezekben összesen harminchárom Pentiumra épülő PC található. A diákok szabadidejükben hasznos munkát végeznek a gépekkel, többségük itt írja szakdolgozatát.

– Ezek a gépek multimédiásak, ezért az angol nyelv oktatására is kitűnően alkalmasak – veszi át a szót kalauzunk, Mamira György, a sulinetes gépek rendszergazdája –, de a nyelvi

labor kabinjaiban és a tanári szobák mindegyikében szintén van számítógép, ezeket a pedagógusok főként szövegszerkesztésre és táblázatkezelésre használják.

HONLAPOK ÉS MŰHOLDAK

1996. február 1-jén nyitottak először honlapot, a

www.puskas.matav.hu

címen elérhető hálószerem talán a magyar középiskolák közül az első egyikeként jelentek meg a Világhálón. Hogy azóta mekkora fejlődés ment keresztül a web-oldal, egyszerűen leírható, meg kell látogatni a címet.

A legnyilvánosabb talán a

www.puskas.sulinet.hu/new

oldal, amelyet két negyedikes diák, Tamás Levente és Korinek Zoltán készít. Persze a honlap rendszeres frissítése mellett nekik is tanulni kell (különösen most, az érettségi vizsgára készülve), ezért nem cserélhetik olyan gyakran a tartalmat, mint szeretnék.

A kirándulás vége felé kiderült az is, hogy valószínűleg az emeleti laboratóriumra a legbüszkébb az iskola. Bakki Péter különféle érdekes szerkesztők világába vezetett: különféle műholdvevők beltéri egységei, házimozsi-rendszer, kábeltéves mintahálózat, digitális oszcilloszkóp és sorolhatnánk... Például azt, hogy a labor műszaki felszerelése azt is lehetővé teszi, hogy a Mir űrállomáson tartózkodó, rádióamatőrököd űrhajósokkal elcsevegészenek. Ehhez kapcsolódik, hogy az Internetet többek között a műholdak paramétereinek letöltésére használják. A tízmillió forintos eszközpark felépítése annak köszönhető, hogy az iskola folyamatosan benevez különféle pályázatokra; ezt a labort például a Hírközlési Alaptól nyert 11 millió forintból építették. Végül megnéztük a távbeszélő-technikai laboratóriumot is, itt a legrégebbi, muzeális értékű telefonközpont kezdve a legmodernebb központokig mindent láthatunk.

– A diákoknak csak a ma is használatos eszközöket tanítjuk. Ez a jelen – mutat a belső, méreésre használt telefonközpontokra Roska Miklós draadó tanár –, ez pedig a jövő, a képtelen. Sokan megveszik a sok ezer forintos telefonokat, de a drágán megvásárolt funkciókat egyszerűen nem használják – a mi tanulóinkkal ez nem fordulhat elő.

FORDÍTOTT NAP LÁNYOKKAL

Február 3-án „bolondnapot” tartottak a Puskásban. Remélhetőleg ez más sulikban is előfordul, ha mégsem, következzen a recept:

– A srácon ilyenkor megfordítják a világot: inót adnak a tanároknak és hasonlóknak. Az egész úgy kezdődik, hogy választanak maguk közül egy diákigazgatót, aki engem „megkötöz”, majd átveszi a hatalmat azzal, hogy átadok neki egy óriási iskolakulcsot, mobiltelefon vagy valamilyen „hatalmat jelképező” tárgyat – „sajnálokot” az igazgató.

Idén Jerry, azaz Benkő Zsoltot választották diákigazgatónak iskolatársai, a vélhetően igen komolyan vett kampány nyomai még felfedezhe-

tők voltak az ablaküvegeken és a hirdetőtáblán.

De nézzük a programokat: első pillantásra a legfeltűnőbb, hogy majd minden program központjába a lányok kerültek.

– Ezen nem is lehet csodálkozni, a Puskásba majdnem kizárólag fiúk járnak, négyyszázvalahány srác mellett alig tíz lány lép be reggelente a kapun. Érthető, hogy miért alakult úgy a fordított nap programja, ahogy azt a

www.puskas.hu

oldalról is megudhatjuk.

UGRAI ISTVÁN–RADÁK MÁTÉ

VOLT EGYSZER EGY diáknapi a Puskásban

AVAGY EGY DIÁKIGAZGÁTO GONDOLATAI A GYÁLI ÚTI ALMA MATERBŐL

A történet kezdete kissé próza: megkeresett egy iskolatársam, nem lenne-e kedvem indulni a diákigazgató-választáson. Eleinte csupán azért váltam, hogy ne csak egyetlen jelölt legyem, aztán rövid idő alatt kis csapat formálódott a közvetlen baráti társaságomból, amelynek tagjaival végül is megnyertük a választást. Anyit azért hozzá kell tenni a dologhoz, hogy volt egy ötlet is (amely nem csekély mértékben járult hozzá a sikerhez), mégpedig az, hogy lányok kellene hozni.

A kampánystáb képlete tehát egyszerű volt: fiúiskola + lányok meghívása = siker.

A szervezés természetesen a legkevésbé sem ment simán, de hát nem is számítottunk másra... Végül is közel egy-órás csúszással elkezdődött a vára várt nap. Hogy miért volt vára várt, kiderült az alábbiakból.

A technikai háttér: videokivétel lehetett követni a három kamera által közvetített műsort a helyszínen, amely az iskola „vadiúj” tornacsarnoka volt. A rendezők házi „mobiltelefon-hálózat” segítségével kommunikáltak egymással. Végül pedig az egész műsort le-

hetett látni és hallani az iskolai kábeltélevíziós rendszeren minden tanteremben. Persze a háza b tartán az volt, hogy az időközben készített digitális fényképeket szinte azonnal az iskola internetes honlapjára is feltöltötték.

Miután átvettük a hatalmat dr. Horváth László igazgató úrtól – aki természetesen minden jó poénban lelkesen részt vett –, a következő programoknak adott helyet ez a fordított nap: volt kandi kamerás film vetítés, aláírásgyűjtés egy lányiskolában, on-line telefonos kapcsolat az említett intézménnyel, fiú- és lánystríptíz, sőt szakmai tananyagot is meg kellett tanítani a meghívott lányoknak, arról nem is beszélve, hogy átalakítottuk fiúkat lánnyá és lányokat fiúvá. Mon-

danom sem kell talán, hogy a fiúk körében a lánystríptíz, a lányok között pedig a fiúk vetkőzése volt a legnagyobb siker...

Mindezek után a nap méltó befejezéséért egy hatalmas bulit rendeztünk, amely a cikk írásának pillanatában is tartott.

Bizunk abban – azt hiszem, talán joggal –, hogy emlékezése maradjon az a nap a diákok számára, és legfőképpen, hogy jól érezték magukat. Ha e két célnak teljesül, elmondhatjuk: nem dolgoztunk hiába.

BENKŐ ZSOLT

február 3-ai diákigazgató

sulinet

LOVAGOK, GLADIÁTOROK

Vaspáncél, címer és nehézkedés

Pallosunk hegyén megcsillan a napfény, keményen markoljuk dárddárakat, mellvérteket férfiasan düllesztjük, miközben megpróbálunk peccesen lépkedni a harminckilényi vasban, úgy, hogy a világot csak függőleges csikokban láfjuk a sisakrostély miatt. A sok nemesi erény, dicsőség és előny (különös tekintettel az első éjszaka jogára) ellenére nem lehetett egyszerű lovagnak lenni. Aki próbálta már megemelni a karját egy acélból készült karvédőben, az sejtethi, mekkora moka lehet ilyen körülmények között nagy kardokkal hadonászni, mi több, védeni az életünket. Az egyetlen biztató dolog, hogy az ellenfél is hasonló hendikeppel vág neki a feladatnak.

Mindezek ellenére a Világhálón igen népszerű lovaknak, illetve gladiátornak lenni. A gladiátorságot csupán a nemesi eszmenyek teljes hiánya különbözteti meg a középkori urainak harci játékaitól. Ha a való (és nem a virtuális) világban akarjuk megismerni a lovagok múltját, Máltán érdemes körülnézni. Örök élmény marad Valletta, a főváros nemzeti múzeuma, ahol a Máltai Lovagrend nagymestereinek és főlovagjainak páncélzatát őrzik. A ciradás, nemritkán arannyal, barna színezékkel díszített mell- és lábvérték a test totális védelmére gondoskodik, s igen komoly gyűjtemény állt össze a nemzeti szertartó, praktikus kis vértékéből is, amelyek kidolgozása gyakorlatilag „láthatatlan” voltak levő darabokból.

Aki azonban nem juthat el Máltára (nem túl olcsó hely, ráadásul elég gyér a növényzet), katinthon a

www.chronique.com

címre, ahol a lovagtéma példás feldolgozását találhatja. Az egész web-kikötő (vagy inkább lovagi web-pást) gyönyörű, a középkort idéző betűkkel, színvilággal és grafikákkal mutatja be a lovagor történelmet, kelleiket, hírességeit. Randeut ad egymásnak Arthur király, Sir Gawain és Roland, bár ez némiképp fogalomzavarnak tűnik három agresszív, páncélba öltözött, legendás hős esetében. A legszebb azonban egy alközépkori metszet, amely a lovagot öltöztető apródt ábrázolja. A kép egyes elemeire rákattintva részletes leírások és fényképek tömege zúdul ránk az adott lovagi felszerelésről, legyen az sisak vagy acélzokni. A csodálatosan kivite-

zett, hipertextes hivatkozásokkal telezsúfolt oldal bőséges információval szolgál arról is, hol vásárolhatunk lovagi cuccokat.

Szükségünk is lehet ilyen boltokra, hiszen számtalan lovagrend hirdeti magát az Interneten, legtöbbször csatlakozni is lehet. Címeiket nem érdemes mind felsorolni, a Szent György Társaság, a Szent Gábor és Szent János Lovagrend, a Páva Rend és tucatnyi társuk linkjét ott találjuk az említett oldalon. Ezek többsége úgynevezett „újrájátszó” társaság, vagyis nem a hagyományos lovagrendek utóda, hanem egy-egy adott kor fegyverzetét, szokásait, harcait eleveníti fel.

Ebben a kategóriában vitathatatlanul a legnagyobb az SCA, vagyis a Kreatív Anakronizmus Társasága, a

www.sca.org

címen. A szerzte a világon nevgyezener tagot magába olvasztó, rendkívül idétlen nevet viselő mozgalom a lovagor erkölcsseinek, szokásrendjének meghonosítását célozza meg. A tagok kisebb vagyontól költenek a korhű „gear” elkészítésére, megvásárlására (ez minden más lovagrendnél is igaz), de a biztonság kedvéért a vivásra csak fakkokkal vállalkoznak. Az SCA nem ismeri el a hivatalos atlaszokat, és a trianoni vagy a jaltai egyezményrel sem törődik sokat: a világot királyságokra, provinciákra, hercegségekre és ögrófságokra osztja, vezetőit is e szerint jelöli ki. Európá a Drachenwald nevet viseli. A kisebb egységek részletes listáján nem találtam magyarországi tagokat, a legközelebbi csoport Bécsben működik, lehet csatlakozni. Figyelme érdemel a Britannia nevű csoport is, amely az Arthur király-korabeli, vagyis az V-VI. századi Anglia történelmét élesíti újjá. A különöségeik más ismerősek lehetnek: pajzsok, a valódira megtévesztésig hasonló páncélok és

adáz tekintetek. A

www.cranfield.ac.uk/public/cc/cancn/arth/brit.htm

címen azonban részletes, még kezdő angolok számára is jól érthető leírást olvashatunk korszakról, a fegyverekről, és egy komplett „thur király-linkgyűjtemény” segít az érdeklődőknek. Ráadásul itt olvasható a földkerekség valószínűleg egyetlen lovagkori humoros képregény-sorozata, a Stocky of the Saxon Shore (szabad fordításban: A szász partok mokány legénye). Csaknem száz lovagábrázolást nézhetünk meg és tölthetünk le a

www.acs.oakland.edu/~jhoxsey/gifs/Medieval/knight

oldalról. És ha már a könyved szórakozásnál tartunk: a sok vérszomjas gladiátoros játék helyett ingyenesen megszerezhetjük az Arthur király és a Kerek Asztal lovagjai című stratégiai játékokat a

www2.tripnet.se/~head/games/dos/king_art.htm

címről, amelyben Sir Lancelot szerepében tetszelegve Nagy-Britanniát kell egyesítenünk.

Am lehetünk azok a lovak is, akik azt mondják, hogy „Ni!”. Menekülhetünk Anthrax kastélyának pajzán apácai vagy a sajátos kiejtésű francia várvédők repülő tehenei elől is. Témászetesen az abszurd humor kultuszfilmjéről, a Gyalog-galoppról van szó, amely az Arthurmondakör igen sajátos feldolgozása a Monty Python csoporttól. A

www.fortunecity.com/bennyhills/holygrail/53

oldalon találhatjuk a film és a köré szövődtött nemzetközi rajongótábor legteljesebb oldalát. Remek képgyűjtemény, teljes angol nyelvű forgatókönyv és a film legjobb hangeffektusai tölthetők le, mind a Szent Grál keresésének jegyében. Nekünk magyaroknak talán kevesebb élményt nyújtanak a hangok, hiszen a film mondatai („Egyezzünk ki egy döntetlenben – mondja a Fekete Lovag, miután a párviadalban Arthur minden végtágtól megszabadítja) a zseniális magyar szinkron révén váltak szalólgévé. A világrét sem szeretnék ingyenreklámtól csapni a Monty Pythonnak, de a Gyalog-galopp angol CD-ROM-változatát érdemes beszerezni: nemcsak a re-

keszizmot görcsbe rántó ötletek és grafikák miatt, hanem azért is, mert ritka az olyan játék, ahol a képernyő bármely pontjára kattintva történik valami. Az üzleti életben egyébként remekül meg lehet élni a Kerek Asztal lovagjaiból. A

www.swyrich.com

olyan céget takar, amely családofákat és címeiket készít a pénzüket sehoval tenni nem tudó rangkórosoknak. Lehetőleg úgy intézik, hogy minden angol-amerikai ügyfélük Arthur király valamely lovagjától származzék, és ezt heraldikai alapokra helyezett oklevélen tanúsítják. A

www.tapestries-inc.com/cgi-local

ímen faliszőtéseket készítő céget találunk. Katalógusukban külön szerepelnek a lovagok és legendák, köztük több olyan faliszőnyeg, amely a középkort idéző alakokkal népesíti be Camelot várát.

Lovagokban egyébként kis hazánk sem áll gyengén, bizonyítja ezt a

www.port.hu/kultura/esemeny

című oldal, ahol jó néhány lovagi torna, bajvívó játék időpontját találjuk meg. Sümegen, Nagyvácszonyban, Visegrádon és Hollókón a külföldi csoportok némi pénzért megrendelhetik a lovagi kalandokat, és persze nem is családoknak. Nagy Lajos és Mátyás király udvarát, a magyarországi lovagi kultúra virágkorát idézik fel ezek a játékok leányrablással, lovas és gyalogos küzdelmekkel. A Visegrádi Palotajátékok pedig hatalmas, többnapos látványossággá fejlesztették a középkor „reuzsánzáját”. A lovagi csoportok közül csak a Szent György Lovagrend bemutatkozását találtam meg a

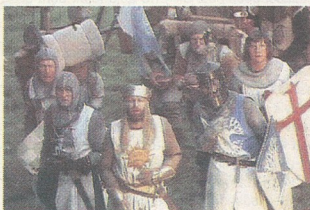
testver.sednet.hu/veszpm/sztgy/h-sztgy.htm

címen, pedig a fenti településeken, sőt még a főváros közelségében fekvő Diósdon is van bajvívótársulat.

Gliadiátorokból azonban nincs hiány, sőt akár nagyhatalom is lehetnének. Itt van mindjárt a váci Familia Gliadiatora szépen elkészített weboldala a

www.dunaweb.hu/gliadiator

címen. A több mint tízéves múltra visszatekin-

tő csoport archaikus zenei rekonstrukciók kíséretében komplett műsorokat ad elő. Nemcsak a harcra, hanem a gliadiatortárság pszichológiai hátterére, az istenkultusz kellékeire is nagy figyelmet fordítanak. Sokat szerepelnek az aquincumi vagy a camponai játékokon. Fegyvereiket, eszközeiket maguk készítik: múzeumi leletek alapján, de ők nem vacakolnak a fakardokkal: egy-egy próbán súlyos vasak csapódának egymáshoz. A másik magyar csoport a Collegium Gliadiatorium. A tizenöt fős „osztag” a

www.geocities.com/Area51/Corridor/3908

oldalán hirdeti magát. Elképzeléseik hasonlóak a váciakéhoz, de a jó hír az, hogy várják a további jelentkezőket. Aki tehát meg akarja tudni, milyen lehet saját súlyának másfélszeresével hanyatt esni a betonon, miközben ellenfele szívesen bökös felé egy dárddal, az jelentkezzen az ott megadott számon. Persze lehetnek szép pillanatok is, mondjuk az előzőek, ha a mi székünkben van a dárda.

Azt, hogy a németek hogyan csinálják mindent, a

online.de/home/Bernd.Hummel/legioV1.htm

címen nézhetjük meg. Itt a római kultúra németországi emlékeiről is kimerítő tájékoztatást kaphatunk. A római kori látványosságra vágyók azonban inkább a

www.geo.de/magazin/bildessays/rom/rotunde.html

oldalra lapozzanak, ahol az ókori Róma háromdimenziós modelljét sétálhatjuk körbe. Nem kevésbé érdekes a

www2.lhrinc.org/mcsdproject/ancient/rome/COLISEUM.HTM

cím sem. Itt rövid bemutatóját láthatjuk a gliadiátorok egykori küzdőterének, a Colosseumnak. A ma már igencsak romos épületet hajdanán vízzel is feltöltötték a „tengeri” csatákhoz. Az illusztrációk ezt a látványt idézik fel.

Nem csoda, hogy Spartacus fellázadt annak idején.

MEHLHOFFER TAMÁS

Vannak az életben megismételhetetlen pillanatok. A születés, az első lépések, az iskolakezdes, az érettségi, a diplomaosztás. Ezek közül néhányat alakít

A boldogító

hatunk a szánk íze szerint, néhányat nem: a születésünk (legalábbis saját részről) nem befolyásolható, hogy megtanulunk-e jární vagy biciklizni, az pedig szüleink ügyességétől függ. Az érettségi és a diploma sem mindig rajtunk múlik – mindenki ismeri a „pikkelést”: ha szép vagy, és hosszú a lábad, nagyobb eséllyel indulsz a fiatal főcitanárnál, mint ha kicsi lennél, és duci. De van egy olyan esemény, amit tudunk úgy szervezni, hogy mi és csak mi legyünk a legfontosabbak. Ez pedig az esküvő.

A mai világban nem divatos túlságosan a házasságosi, sőt aki erre adja fejét, nem számíthat valami díszes fogadtatásra. Az egyik népszerű reggeli rádióműsor például a legbutább hallgatót kereste. Hogy eldönthessék a kérdést, minden telefonálónak feltették a kérdést: nő-e, vagy sem. Azt hiszem, mindenki sejtí, melyik válasz volt leginkább a két műsorvezető kedvére. Mielőtt azonban valaki sűrűösen a lap alja felé kezdene tekingetni, hogy megállapítsa, fiú-e, avagy leány, aki e sorokat a papíra veti: gyorsan közlöm, fiú volnék. A házasság ellenzői között elsősorban természetesen az erősebbik nem képviselőit találjuk, akik a híres-nevezetes férfiszabadság szentélyéből nehezen hátrálnak ki. Az viszont mindenképpen igaz, hogy aki a szabadságot egy kapcsolaton belül nem tudja megtalálni, elérni – és nem a munka utáni haveri sörözésekre gondolok –, az jobb, ha mást keres magának.

Az erkölcsi mondanivaló után jöjjön a lényeg. Aki elhatározta, hogy beköttei ifjú, szép és szü-zies fejét, sok-sok tennivalóra és bosszúságra számíton. Az első és legfontosabb teendő: megtalálni az illetőt, a nagy Ő-t. Ez talán a legkönnyebb feladat. Például végy egy csinos lányt és egy kissé rámenős fiút, hagyd, hogy a fiú segítsen a lánynak (munka, bevásárlás vagy akár táskacipelés), utána habard be az egészet egy kis romantikával (mozi + vacsora, de nem McDonalds', az ég szerelmére!), dobj bele néhány csókot. Majd az egészet tedd forróbbá, ezek után végy egy pár karikagyűrűt, és találás előtt kérj meg egy kezet. Ha mindez megvan, öltöztess be a leányt habcsóknak, a fiút gentlemannek, majd a nászinduló hangjai mellett táld fel az egészet a rokonságnak és a barátoknak. Inyencek ízesíthetik egy csepp karibi nász-

úttal vagy egy csipetnyi hozománnyal. És kész. Hát mi ebben a nagy szám?

Persze azt minden kezdő szakács tudja, hogy legkevésbé sem a receptek alapján történnek dolgok az élet konyhájában. Van, aki így, van, aki úgy szereti, van, aki a csipős vöröset kedveli, van, aki a hűvös feketét, mások az izgalmas barnákra buknak, és van egy nagy százezrek, aki a szökével ízesített egytálételeket részesíti előnyben. Nincs igazság és szabály a földön, vagy legalábbis alig. Álljon most itt mégis néhány segítő gondolat, korosodó mesterséfekek és hamvas lelkű kuktaékek egyaránt.

Mivel a recept adott, és attól eltérni elég körülményes, az alpanyagokat kell a kívánalmakhoz szabni (boccs, ez egy másik mesterség, de erre is szükség lesz!). Az első és legfontosabb a megfelelő asztal, akarom mondani, színhely kiválasztása. Mert legyen bár az ember maga Wellington hercege, ha nem képes egy tisztességes házasságkötőt találni. E kérdésben a legtöbbet az önkormányzatok homepage-ei segítenek.

www.help-express.hu/ker

Ha ez megvan, jöhet az összetartozás szimbóluma, a gyűrű. Lehet széles, vastag, csás és egyszerű, gravírozott és többféle aranyból készült, mindegy.

NET

www.weddingcircle.com/wedring/300.htm

Azt tudni kell, hogy a jegyesség alatt a bal kéz kell hordani, míg az esküvő napján átkerül a jobbra. Szokás még, hogy a menyasszony úgynevezett kísérőgyűrűt kap az esküvőre, ezt a jeggyűrűvel megegyező ujjon hordják, de legfőbb ismérve, hogy mindig köves, általában briliáns megoldás. Futottak még: rubin, smaragd.

www.datanet.hu/~bangold.hun.htm

és

www.tiszanet.hu/cimtar/adatok/cimszo152.htm

De nézzük most a lényegét, mert ugyebár a terítés is azért van az asztalon, hogy étvágyat csináljon, a ruha is azért van a menyasszonyn, hogy mindenki szépnek, fiatalnak és üdének lássa – habár már korántsem az a sok szervezésztől és ruhapróbától. A legfőbb segítségünk egy angol oldal lesz,

www.weddingguide.co.uk

itt kaphatjuk a legutóbbi tippeket. Minden újdonság, minden új trend nyomon követhető, feltekinthető. Mivel a legközelebbi angol település Dover, és ez mintegy 1500 kilométerre található kis hazánktól, meg kell elégednünk a szabásmintalopás gyászos, árme minden bizonyonnyal fontos cselekedetével. Magyarán: ha valaki szépet lát, ne legyen rest, hívjon egy szabót (nőt, illetve férfit), bókjon a képernyőre, és kérdezze meg, hogy „ez mennyi volna, kérem szépen?” Ha felébredt az ájulásból, batyogjon el a legközelebbi esküvői ruhaköcsönzőbe. Ha kiengedték az intenzívrol, gondolkodjon el, és hívja fel a szabót. A mai árak mellett egy ruha megvarratása körülbelül a fele a kölcsönzésnek, arról már nem is beszélve, hogy így a mi ruhánkat még nem hordta senki, pont a méretünk, és nem kell félni, hogy szétnyíl a férces igazítás.

A híres angol tervezőt, Ronald Joyce-ot a rendkívüli bonyolult nevű

www.chronique.com

www.ronaldjoyce.com

oldalon találjuk meg. Egyébként idén a szők és egyszerű fazonok a divatosak, vagyis semmi strassz és flitter – ahogy Vitray Tamas mondta volt korcsolyaközvetítései idején. Fiúknak ajánlható az örök szmoking, de fantáziadúsabb és romantikusabb egyedek megengedhetnek egy cseppnyi ódon hangulatot: hosszú szürke zsakett, cilindre, fehér seggű a gomblyukban – ez a több évszázados brit trend. Csinos, s ha kell, ápol és eltakar. Amit semmiképpen nem ajánlunk: lila zakó vagy ennek kanárisárga, illetve libazöld színű párja. De ha mégis, akkor a Hummel feliratú nejlonzokniról sem szabad megfeledkezni. Ez a több évtizedes balkáni trend. A tréfát félretéve: izléses és szép fiúruhákat az említett főoldalak groom feliratú oldalain találhatunk.

Aki különleges helyen szeretné eltölteni a nászutat, látogasson el a

www.mau.net

címre. Nos igen, Maui Hawaii legszebb szigete, az örök nyár és a finomabbnál finomabb koktélok helye. Elég egy pár nap, és a fáradt európai utazó virágfüzérrel a nyakában boldogan adja át magát a napsütésnek, a kék tengernek. Aki szívesen mondja ki a boldogító igent, az itt még egyszer megetheti: csekély ellenszolgáltatás fejében akár egy szép, naplementés tengerparti esküvőt is meg tudnak szervezni. Aloha!

Érdeemes ellátogatni két, izgalmas szintén bővelkedő helyre:

www.nycityweddings.com

és

www.weddings-nz.nz

New York és Auckland (Új-Zéland fővárosa) is várja az arra kiránduló nászutasokat: programokkal, kedvezményekkel, érdekességek széles skálájával.

A fenti rövid áttekintésből is látszik, hogy egy esküvőt kifőzni nem éppen egyszerű dolog. A jó alapanyag nem minden, kell néhány apró fortély is. Egy dolog mindenképpen érdemes a továbbadásra, mégpedig az esküvő Murphy-törvénye:

1. pont: mindig az jön el, akire a legkevésbé számítottak,

2. pont: ezek mindig a legszörnyűbb és leghangosabb rokonok,

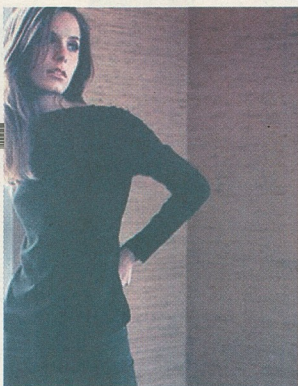
3. pont: ha már kezdés örülni, hogy végre elmennek, akkor derül ki, hogy elhagyta a kocsi kulcsot, vagy olyan tintás, hogy nem képes megkülönböztetni a volánt a tehervonattól, vagy csak két még egy pohárkával...

Mint látszik, az esküvő többszörösen is veszélyes üzem, ennek ellenére a Neten főként olyan oldalak találhatók, amelyek kedvet csinálnak a szertartáshoz. Ebből is látható, hogy a fenti web-oldalakat többnyire az adott témában járatos tizenévesek készítették. Érdemes lenne át-ítázni még újra felkeresni ugyanezeket a címeiket, és megnézni: mit frissítettek az oldalakon?

SCHWAJDA GERGŐ

GARBÓBAN

DIVAT

Az örök darabok listájának vezetője vitathatatlanul a garbó. Évszázadok jönnek-mennek, de a magas nyakú pulóver marad. Az idei tél végén sem kell tehát nélkülöznünk ezeket. Srácok számára a vastag gyapjúból kötött fehér változat ajánlott a régi tengeri medvék stílusában: rendkívül férfias benyomást képes kelteni. De hordható önmagában, különböző zakók, kabátok alatt vagy egyenesen egy bő fazonú ing alá, belésként. Valentin-napi veszekedések idején, aluljárók lépcsőjén őv a szélről, a megfázástól, kellemes kocsmákban jól magába tudja szívni a dohányfüstöt, és harmasban történő kirándulások alkalmával az izgalmas, megközelíthetetlen macho benyomását keltheti általa az ember. Ez többnyire jó hatással van az ellenkező nemű résztvevők érdeklődésére.

Lányok válasszanak nyugodtan zseniliából kötött garbót mélyfelette színben: vajszínú dzsörzénadrággal klasszikusan elegáns viselet. Ha vékony, fehér pamutból készült az a bizonyos magasnyakú, akkor egy fekete mellénnyel lehet feldobni. Akadnak persze olyanok is, akiket kifejezetten zavar, ha nem jár szabadon a levegő szépen ívelt hatványakuk körül. Nekik sem kell lemondaniuk a vastag kötött pulóverek áldásáról, a kasmír melegéről, a pamut lágyágáról. Egy szűk nadrághoz remekül illik a régen már jól bevált csónaknyakú hacuka vagy a finom, grafitzürke V kivágású felsőrész. Arra viszont felhívnam a figyelmet, hogy csak a design kedvéért senki ne túrje fel a garbók és pulóverek újját februárban. Egy-jól fűtött műteremben igazán mutatós viselet, de az utca nulla fok körüli hőmérsékletén még két pasi sem éri meg a későbbi ízületi gyulladáásokat.

HEGEDÚS NOÉMI

nett

Az Informatika:

üzlet vagy szórakozás?

A PRIM Online:

munka és szabadidő egyben!

A PRÍM Online az informatika információbázisa

A naponta többször frissülő PRÍM Online információi amellet, hogy felölelik az informatika minden területét (VGA Monitor, Hírek), kalauzolják az Interneten (Internet Kalauz, MaCi, Böngészők, Letöltés), és sokezer uticélt kínálnak a „b@rangoláshoz”. A prim-online segít eligazodni az informatikában, az Internet világában, a web-címek között, az online befektetések útvesztőjében, az üzleti információkban és mindenben, ami munkájával vagy hobbijával kapcsolatban az Interneten Önben felmerülhet. Prím: úgyis mint első...
www.prim-online.com*

*Legyen ez az első lépés az online világban!
...és a többi már gyerekjáték...*

**Százazres díj a legjobb hírért!*

www.prim-online.com

Na ezt fűjd meg!
fetish

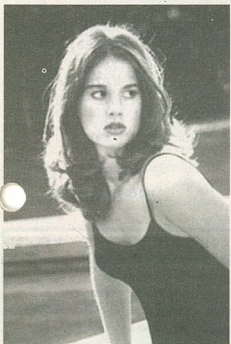
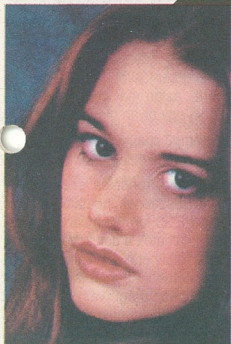
SAATCHI&SAATCHI

ic
Intercooperation

Kizárólagos forgalmazó: Intercooperation M&D Rt. 1158 Bp., Késmárk u. 11-13. Tel.: 416-0376 Fax: 416-0380

MISS CYBERSPACE: SZEPSZAVAZÁS A WEBEN

**VÁLASSZUNK
MAGUNKNAK
SZÉPSÉG-
KIRÁLYNŐT!**

Ma már aligha akad olyan ifjú – éppen ezért mindenféle szépség iránt elkötelezett, ugyanakkor legalább a normális kíváncsisággal megáldott – magyar szörföző, aki ne tudná, mit jelent a Miss Cyberspace. Rendes férfiember ugyanis havonta legalább egyszer elzarándokol a kikötőbe, és leadja voksát. A web-címen ugyanis havonta tíz-tizenöt (általában) gyönyörű leány egyikére szavazhatunk. Igen, a Miss Cyberspace a hazai internetes szépségverseny „hivatalos” honlapja, ahol közel négy éve várják a leendő szépségkirálynők jelentkezését.

A világhálós szépségverseny receptje egyébként igen egyszerű: ha szépnek látod magad a tükörben, kérj meg egy fotóst – lehetőleg profit –, aki fényekkel és árnyakkal segít kidomborítani, amit domborítani kell (lásd még karcsú derék, formás kebel, izmos váll!), beállításokkal, ruhatrükkökkel pedig elfedi, amit nem praktikus megmutatni a kamerának, vagyis kár lenne ország-világ elé tárni. Az elkészült fotókat (papírképen vagy digitalizálva) juttasd el a szervezőknek, akik, ha olyannak ítélik a látványt, felteszik a képeket egy számítógép merevlemezére. Innen kezdve az Interneten szörfölgető érdeklődők kezében a döntés, s ha

elgendő szavazatot kapsz, te lehetsz a „hónap szépe”.

– Az értékelés szabályai ugyanilyen módon a lehető legteljesebb mértékben demokratikusak, a verseny tisztá, csalni aligha lehet. Azokat a számítógépeket ugyanis, ahonnan szavazat érkezik, azonosítják, és nyilvántartásba veszik, a versenyzőkre pedig kizárólag egy szavazatot fogadnak el ugyanattól a feladótól. Így aztán elő nem fordulhat, hogy a lány barátja (papa, mama, öcsike, nagybácsi és nagymama stb.) reggeltől estig szavazógépnek használja a kifejezetten

e célból vásárolt számítógépet, hogy aztán a család üdvöskéje kiugróan nagy szavazathalmazzal a döntőbe kerülhessen.

Tavaly február óta összesen tíz hónapban választották meg a hónap két legszebb, pontosabban „legwebb” lányát, ez ugye összesen húsz szépséget jelent a döntőre. Ők ketten azonnal elkezdhetik izgulni, hiszen számukra véget ért a web-küzdő, mivel a döntőben már egyáltalán nem „virtuálisan”, hanem teljes életnagyságban kell megjelenni a közönség és a zsűri előtt. További tíz királynőjelöltet azokon a Klubnapokon delegált a döntőbe a meghívottakból (és per sze szponzorokból) álló zsűri, amelyeket a szervezők a tavalyi év során havonta rendeztek meg.

Összesen tehát harminc lányt vártak a január 16-ai döntőbe, míg végül 18-an vonultak végig a kifutón, elegendő megilletődötnen, ami érthető, hiszen tizenévesen, komoly szinpadai előtanulmányok nélkül szinte kötelező egy kis lámpaláz, ha fúrdóruhában kell végigjelteni a világot jelentő deszkákon.

Elegendő néhány pillantást vetni az Interneten változatlanul elérhető képekre, és könnyen megállapítható: a bírálobizottságnak nem lehetett könnyű dolga. A szigorú zsűri végül Pintér Fannyt választotta meg az „est szépe”nek”, a szervezők pedig ünnepélyesen kihirdették, hogy az internetes szavazás első helyezettje Tegyes Agnes lett, aki részt vehet a Miss Internet World 1999 versenyen.

Semmiről sem maradt le, aki esetleg elfelejtett volna tavaly bevezetni, a Miss Cyberspace természetesen folytatódik, február elsején kezdődött az első elődöntő.

DOBOGÓSOK

LINK TOP 10

Eredményhirdetés

Murphy már akkor megmondta, amikor egy számítógép amikor a hármelemeles szervarraktár: a számítástechnika inkább a boszorkányság, mint az egzakt tudományok tárgykörébe tartozik. Hogy mennyire igazra volt, azt csak akkor látta át jelen sorok írója, amikor nekirugaszkodott, hogy kibővíje az érintettekkel, ki nyert Sony- és Polygram-CD-ket, Budapestet „netbongész” bérletek társaságában, a Sulinet magazin és a Net&Roll hálózati magazin közös játékán. De gépeletti erőszítések árán csak eljutottunk a nagy aktusig.

Nyertesünket drótpótnál értesítjük a nyeremények átvételének mékintéjéről.

A SZERENCSEK:

I. díj: U2 – Best Of;
Faith No More – Best Of;
Armageddon (filmezene) + 5 órás Internet-bérlés:

Sponga Tamás
(stamas@konyvtar.c3.hu)

II. díj: Mariah Carey – 1#s;
Celine Dion – This Special Time + 5 órás Internet-bérlés:

Horváth Miklós
(horvathm@mail.matav.hu)

III. díj: Diva's Life (válogatás);
David – A szerelem útján

Tengerdi Krisztina
(tom@mail.externet.hu)

Most pedig következze egy röpketallózás a Link Top 10 szavazatának segítségével. A lehető legsubjektívabb alapon. Példának okáért a legnépszerűbb hazai zenés site-ot, a Kispál és a Borz hívá-

talos oldalát most nem keressük föl, esett róla szó bőséggel a Sulinet magazinban. De egy pillanatra fékezzünk a popkultúra legjelentősebb asszonyának hivatalos hálólhelyén. Madona a tőle megszokott nemes egyszerűséggel csak Iconnak keresztelte el oldalát, amellyel len clubjait telepitette föl a webre.

www.madonnafanclub.com/home.htm

Ne ragozzuk: az egykori harmadosztályú Playboy-nyuszi útja a magától járó kökemény katolikus nagyszonyyig telis-tele regényes fordulatokkal. Most már közvetlenül tiszta forrásból olthatjuk szomjunkt a szomjúhozók. Hacsak meg nem rendelik a Boy Toy katalógust...

Randy Wilson oldalán ellenben nyoma sincs semmiféle ezredévi önkirásításnak. Csak információ van. Az viszont dögivel. Például MIDI-ügyekben.

synapse.cs.byu.edu/~randy/music.html

A törés-zúzás ügyben elfogultaknak javallott egy másik Sziget-oldal, a Tankcsapa oldal. Nem túlságosan szép, de akad rajta elég info.

www.ete.hu/~nar/

A
www.zenebona.hu

és az Internetto Este rovatának zeneti vonatkozásai mellett ez a cím került elő leggyakrabban. Ajánlatot irdalom Akos honlapja is, amely szerintünk az egyik legletszetsebb honi page. Sajnos nem találunk elő oldalt az East Edge cyber art&tech csoportosulás szerverén a Korai Örömről. Mindössze egy szikár, nem túl izgalmas ismertést. Azoknak viszont, akik úgy vélik, hogy a Net személyes függetlenségük egyik záloga, bőven akad információ ezeken a cyberpunk site-okon.

edge.stud.u-szeged.hu

Nem áll gyanún felül a

www.newmodelarmy.com

sem ez ügyben. Ők azóta gyúrák a punkot, amikor még szó sem volt cyber előtagról.

HETESI PÉTER PÁL
netandroll@yahoo.com

TÉLEN-NYÁRON
MPEG3!

www.mp3.com

Na, most aztán baj van. Nyakig ér a probléma. Akadt egy fájlformátum, amellyel meg lehet kerülni a mindeható multikat, és szabadon juttatható el bárholnám bárhová bármilyen zene. Csoda-e, ha olyan zárótűz zúdul az MPEG3-ra, amelyre Berlin 1945-ös ostroma óta nem volt példa a világtörténelemben?! Náná, hogy nem. Ha a kereskedők oldaláról figyeljük a történeteket, nincs egyébről szó, mint egyszerűen a kalózkodás elleni harc újabb fordulójáról. Már azt sem vették túlzottan jó néven, hogy Philipsék a többi érintett tájékoztatása nélkül dobták piacra otthoni használatra szánt CD-írójukat... Na, de ez az MPEG3! Ez aztán már mégiscsak több a soknál! Nincs kit beperelnél! Nincs kit bíróságba vitél! Fogja magát néhány elbitangotó diák, és életműveket gyúr föl mindenféle kétes szerverekre, aztán a hivatalosok meg kapkodhatják a fejüket az óhatatlan veszteségük miatt. Az eget akkor verte a balhé, amikor a Diamond Multimedia kijött a Fiórval, a hordozható MPEG3-lejtészóval. Még csak az kéne, hogy az a sok gyanús alak még el is meghessen sétálni zenét hallgatva!

Az információ szabadságharcosainak véleménye természetesen homlokegyenest ellenkező. A zene azért, aki megtalálja – idézzetük Bob Dylan poppáptá némiképp kicsavarva.

Egy-egy, minden-

kinek igaza van – azaz senkinek. A lényeg viszont elvész a nagy lökdösődésben.

Mert hogy nem arról van szó, le lehet-e vadászni kedvenc slágerünket egy MPEG3-browser segédével. A nagy helyzet az, hogy nincs többé szükség a multikra. Elég, ha az ember otthon összebuzog Rebirthel, Fasttrackrel, Cakewalkkal vagy bármi mással a muzsikát, ingyenesen elérhető segédprogramokkal MPEG3-má tömöríti, aztán már csak el kell baltagnia egy olyan oldalra, mint a

www.mp3.com,

ahol...

Ha akarja, rendelés esetén DAM CD-t készítenek adataiból. Audio és MPEG3 formátumban egyaránt megtalálhatók a dalok. Vagy simán csak letölthetők. Az alkotó pedig föltűnetheti honlapját, kaphat e-mailben meghívást, ajánlatot további együttműködésre... Első körben, ahol a legtöbb sérülés éri a pályakezdő muzsikusokat, már el is kerülhetők a multik marketing-szempontjait. A zeneipar helyébe ismét a muzsika léphet. Annak persze, akinek ez a fontos.

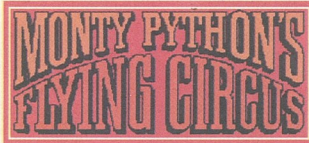
A sztárjelölteknek azért továbbra is ajánlatos az öt nővér (Warner, Sony, BMG, EMI, Polygram) valamelyikének ajtaján kopogtatni.

HETESI PÉTER PÁL
netandroll@yahoo.com

WEB.
mix

HARMINCÉVES A MONTY PYTHON, AVAGY AZ EMBERI SZEMÉLYISÉGZAVAR A XX. SZÁZAD MÁSODIK FELÉBEN

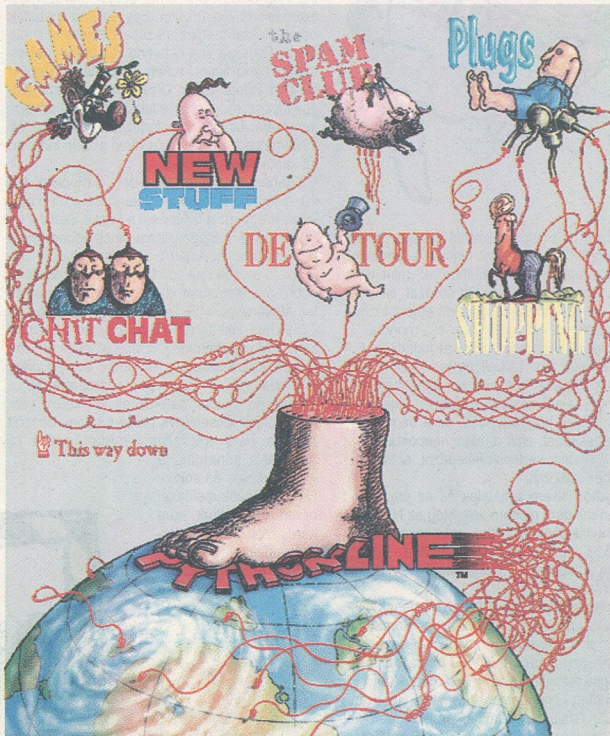

1969-ben, vagyis éppen most harminc éve alakult meg a Monty Python névre keresztelt brit ötkusccsoport, amelynek szándéka az volt, hogy minden adágítól eltérő, a hagyományokat felrúgó módon gúnyoljon ki valóságos vagy elképzelt helyzeteket. A Repülő Cirkusz műfaji meghatározásaként nálunk az „abszurdot” emlegetik, ez azonban nem feltétlenül helyes. Ha lehetséges egyáltalán a műfaji meghatározás, leginkább azt mondhatjuk, hogy expresszionista elemekkel tarkított szürrealista humor, vegyítve egy kis abszurdal. De nem feltétlenül az utóbbi a domináns: a gúny, a szatíra, a paródia, vagyis a humor minden egyes eleme megtalálható műveikben – csak másképpen, mint azelőtt.

A csoportot öt (akkor) fiatal angol színész, író – *Graham Chapman, John Cleese, Eric Idle, Terry Jones és Michael Palin* –, valamint egy amerikai grafikus-animátor, *Terry Gilliam* alkotta. Ezek a nevek Magyarországon főleg szolbiban készített filmjeik miatt váltak ismertté, a Pythonról a kilencvenes évek elejéig a nagyközönség nem sokat tudott, csak egyetlen filmjük, a *Gyaloglakó* vált népszerűvé – merthogy azt az egyetlen mutatták be. *Galla Miklós* érdeme, hogy a Magyar Televízió bemutatta a csoport első munkáját, a BBC-nél 1969 és 1974 között készített Monty Python Repülő Cirkusza (a Monty Python név kitalált, a műsornak meg persze sem a repüléshez, sem a cirkuszhoz nincs köze) című negyvenöt részes tévésorozatot. (Galla tette ismertté a műsor egyes jeleneteit a korabeli Holló Színház előadásaiban.) John Cleese-t a *Waczak Szálló* című sorozatból és a ragogó *A hal neve: Wandából* ismerhetjük, Eric Idle-t a *Münchenhausen báróból*, a *Casperből*, az Európai vakációból, Terry Jonest az *Erik*, a vikingből, Michael Palint pedig az *RTL Klubon* most is futó *80 nap alatt a Föld körül* *Michael Palin* című útifilm-sorozatból. Terry Gilliam hollywoodi filmrendezőként közismert: nevéhez fűződik A halászkirály legendája, a 12 majom, új filmjét mostanság mutatták be *Félelem és reszketés Las Vegasban* címmel. Ahhoz, hogy mindezeket elkészíthessék, kellett a külföldön a Python által megalapozott hírnev.

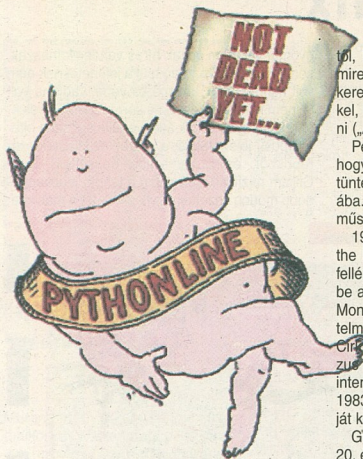
De térjünk vissza egy kicsit 1969-be, a Repülő Cirkuszhoz. Ezzel a műsorral a Pythonok új szint hoztak a humorba, később pedig – az új generáció szándékainak megfelelően – meg is változtatták azt. A sorozat alkotóit nem érdekelték a televízió akkor általánosan elfogadott ha-

gyományai: nem voltak híres vendégszínészek, zene csak elvétve, ráadásul a jeleneteknek nem volt mindig eleje, közepe és vége, vagy ha volt is, nem feltétlenül ebben a sorrendben. Egyes figurák képesek voltak átlenyegülni egészen eltérő típusú jelenetekbe, a szereplők kiléptek szerepközből, és a kamerába beszéltek, Terry Gilliam rajzfilmjeiben pedig a lehető legcsapongóbb módon vezették egyik jelenetet a másikba.

Új, a humor szempontjából addig tabuként kezelt célpontokat találtak: a kannibalizmust, a királyság intézményét, a betegségeket, a halált. Állandó viták folytak a csoport és a BBC között a szexualitás, az erőszak bemutatása és a nyelvezet miatt.

A szereplők persze a valóságot, az életet karikírozták. Nem hangzatos filozófiai hozzászólásokkal ébresztették rá az embert a butaság szörnyűségés mivoltára, hanem annak bemutatásával. A szereplő figurák maguk is művelteknek, buták, iz-

lő, követni kezdik (a szó szoros értelmében), mire az egyebéktől durván pöszö Pontius Pilátus keresztre feszíteti. A keresztzen aztán arról énekel, hogy mindig az élet fényes oldalát kell nézni ("Always Look on the Bright Side of Life").

Persze a vallási vezetők mind úgy érezték, hogy a film éppen őket sérti, ezért Amerikában tüntetések követelték vetítéseket betiltását. Hiába. A művészmozik a mai napig gyakran tűzik műsorukra a filmet.

1982-ben készült a Monty Python's Live at the Hollywood Bowl című, hollywoodi színpadi fellépésüket rögzítő film. Egy évre rá mutatták be az életmű megkoronázásaként jellemezhető Monty Python's The Meaning of Life (Az élet értelme) című filmet, amely visszatér a Repülő Cirkusz felfogásához. Olyan, mint egy grandiózusz tévéepizód, de egyetlen perc üresjárat vagy interpretációs hiba sem fedezhető fel benne. Az 1983-as Cannes-i filmfesztiválon a zsűri különdíját kapta a film.

Graham Chapman 1989-ben, a megalakulás 20. évfordulóján elhunyt. Szerencsére még rögzítették egy rövid fellépését a Parrot Sketch Not Enclosed (A papagájijelenet nincs benne) című összeállításban. Aztán a Pythonna alapuló vállalkozás tovább működött. Kiadták a filmeket videón, nyomtatásban is megjelent a 45 epizód forgatókönyve. A 25. évfordulón jelent meg egy CD-ROM, amit Terry Gilliam jegyzett producerként a Monty Python's Complete Waste of Time (Teljes időpocsékolás) interaktív komédiaként jellemezhető: a lódd a madarat-játékot a díliffipergő minden belefér, akinek kedve van, régi ikonjait lecserelelheti például nőnek öltözött rendőre vagy egy rakás komikus figurára. Új hangzást adhatnak a klaviatúrának, és sokkoló képernyőkímélőkkel örvendeztethetjük meg környezetünket – kihasználva a „Desktop Pythonizer” adottságait.

Nem sokkal ezután a

Gyalogalopp számítógépes játékként is megjelent, itt kereshetjük a Szent Grált, menekülünk a trágya elől. Az új anyagokat Idle, Palin, Jones és Gilliam készítette, Cleese – írórtára, Chapman halálára hivatkozva – nem vett részt a munkában.

Tavaly októberben a HBO rögzített egy beszélgetést az öt élő Python-taggal (magukkal hozták barátjuk, Chapman harmvait is, ami a padlóra ömlött), amiben elmondták, hogy természetesen készülnek a 30. évfordulóra: lehet, hogy elmennek teázní. Ez persze csak vicc, elképzelhető, hogy új Python-film készül, de a részletekről sajnos semmit nem tudunk. Októberben, a Monty Python Repülő Cirkusza első adásának harmincadik évfordulóján lesz érmes odafigyelni, mint ahogy az utóbbi években szaporodó web-oldalakra is. Nagyjából 1995 óta létezik a PythOnLine nevű hálószem, ahol a fentiekben leírtakról egy betűt sem olvashatunk, viszont a tagok jó néhány új írása szerepel. Letöltethető az alapítók egyedi, autogrammal is ellátott fényképe, választhatunk, hogy a dedikált foton a „to my smartypants” vagy a „to my best pal” szerepeljen. Beléphetünk a Spam Clubba, ahol a Be a Silly Organ Donor menüpontban felajánlhatjuk egyes testrészeinket ismerőseinknek (indoklással, miért pont azt, és miért pont neki), és kúldhetünk gyalázkodó e-maileket (Abuse) is. Nagyon úgy néz ki, a web-lap éppen fejlesztés alatt áll (több helyen a „Piss off!”, vagyis „Tűnj el!” felirat díszel), remélhetőleg a 30. évforduló okán a közeljövőben valami újat láthatunk a

www.pythonline.com

vagy a

www.geocities.com/TheTropics/3370/python.htm

címen.

UGRAI ISTV.

léstelenek, de pontosan ezáltal hull le a lepel a hülyeségről. Sokak szerint nincs szellemesebb és idősezerűbb módja a humornak, mint ez a harminc évvel ezelőtt készült sorozat. Nem kímélték a televíziót, a sajtót sem: eme intézmények mindenkit hülyének néznek, mondták ki nyíltan, és csak a saját igazukat fogadják el. A Monty Python azzal áll ellentétben oldalon, amit mutat. A művészi horrorról a romantikán át a nyers erőszakig mindenen átázol, kinagyítja, kigúnyolja azt, hogy így fedje fel a benne rejlő nevetségességet, amit a mindennapokban nem igazán vagyunk képesek felfedezni, sőt természetesnek vesszünk.

A Python sikere a fiatalok és az értelmiség körében mindent elsöprött. Még az NSZK-ba is meghívták őket 1972-ben, hogy készítsék el a Repülő Cirkusz német változatát (Monty Python's Fliegender Zirkus, Monty Python in Deutschland).

A sorozat készítése közben forgatták első nagyjátékfilmjüket, az And Now for Something Completely Different (Es most következnek valami egészen más) címűt, 1971-ben, majd ennek legsikeresebb jeleneteit forgatták újra. A már említett Gyalogalopp (Monty Python and the Holy Grail) című középkori lovagparódiát 1975-ben mutatták be. Nagyszájú hőbörgés, „proszto” viccelődés, groteszk, provokatív, polgárpukkasztó, természetes izléstelenség, két- (sőt több-) értelmű utalások. A film a breton mondakör meglehetősen csapongó feldolgozása, persze ez csak a gerinc. A Gyalogalopp kultusz-filmmé vált, akárcsak az 1979-ben forgatott Brian élete (Monty Python's Life of Brian), ami tulajdonképpen gúnyos, akciófilm-elemekkel dúsított bibliafilm-paródia. Főszereplője a Jézussal egy időben született Brian (Graham Chapman), aki Jézus pythoni mása. A nép véletlenül Messiasznak nézi őt, ezért nincs nyugta az emberek-

WEB mix

A frissesség mosolyra derít

új Body Fresh

A frissesség hat illata

*Sshhh... Finom, friss illatú, tiszta permet éri a bőröd.
Hmm, vegyél egy mély lélegzetet, és tested-lelked megújul...*

*Az illat lágy ködbe burkolja tested,
veled tart, bárhová is mész.
Mosoly az arcodon, mosoly
az arcokon, akik körülvesznek.*

A Coty bevezeti újdonságát,
a Body Fresh termékcsaládot.
Ez a Magyarországon egyedülálló
illatcsalád természetes alapanyagok
felhasználásával készült.

A Body Fresh az egész testre
szórható, hogy mindenhol érhesse
és üdévé tegye a hölgyek
bőrét. Ez a könnyű, friss
permet testileg-lelkileg
felfrissít bármikor
a nap folyamán.
Hatféle illatot kínál
a Body Fresh:
különböző
egyéniségeknek,
különböző
hangulatokhoz...

COTY
PARIS - NEW YORK

www.eu.levi.com

STA-PREST®
ÉLBŐL

